ANY I. NUM. 19 BARCELONA, DIMECRES, 12 D'AGOST DE 1936

treball

diari dels treballadors de la ciutat i del camp

Any I — Número 19 — Preu: 15 cèntims
BARCELONA, dimecres, 12 d'agost del 1936

Organ del partit Socialista Unificat (adherit a la Internacional Comunista)

Edició de les 8 del matí

Proletaris de tots els països UNIU-VOS!

El final de la primera part del drama

Aquest matí, a les 6'20, al castell de Montjuïc, ha tingut lloc l'afusellament dels traïdors Goded i Fernàndez Burriel

Per una acció enèrgica i ràpida

Camarades que escapen de Saragossa i poden ajuntar-se amb l'avantguarda dels nostres milicians expliquen la brutalitat de les hordes feixistes que, amb la ràbia desesperada de veure pròxim el seu fi, s'han lliurat a la matança dels nostres germans heroics que no es deixen dominar.

Els soldats, germans nostres uniformats, són obligats, pels feixistes de «Falange» i «Requete» i pels oficials que no deixen la pistola de llur mà, a lluitar contra la República que juraren defensar.

Cal alliberar aquests germans que allà sofreixen la imposició traidora de la bota feixista-militar.

Cal dedicar-hi tot el nostre esforç.

No es pot deixar que un llarg setge els rendeixi, puix que cada dia que passa està la vida a desenes de companys anarquistes, socialistes, comunistes, republicans, tots els que, en aquesta hora suprema formen el Front Antifeixista de la Llibertat.

Cal abatre Saragossa, on es fan forts els esbirros del poble amant de la llibertat.

La presa de Saragossa serà un cop fatal per al Feixisme que allí té instal·lada la seva capital.

La vida dels companys de tots nosaltres ens ho reclama i exigeix.

Catalunya tota té fita la mirada en aquesta capital germana que cal alliberar.

Saragossa a mans dels sediciosos és la que els manté encara l'esperança d'un difícil triomf.

Es plaça fortificada amb el millor de la tècnica militar que ha tingut l'exèrcit espanyol. Es el millor que els queda.

Les partides dels requetès de Navarra han acudit a reforçar les forces militars de Saragossa, en els soldats de la qual no poden confiar gaire els sediciosos sinó es amb l'amenaça constant de l'assassinat que sobre ells fan pesar.

Els que han pogut alliberar-se i passar als rengles dels defensors de la llibertat expliquen que serà fàcil fer girar les armes dels soldats, tan bon punt pugui establir-se el contacte necessari per a això.

Cal forçar la marxa.

Cal concentrar contra Saragossa tot l'heroisme dels nostres milicians.

Els milicians de Catalunya estan freturosos de marxar.

L'avenç dels herois de les Columnes de Pérez Farràs-Durruti, Del Barrio-Trueba, capità Medrano i coronel Villalba, i altres forces que estan al Front i que van guanyant als facciosos cada dia noves posicions, esdevindrà un avenç irresistible, un torrent impetuós tan aviat com Catalunya, les organitzacions de la Catalunya antifeixista s'ho proposin.

Si fins ara calia mantenir forces nombroses a Catalunya pel que pogués esdevenir, avui res no obliga a tenir ací les forces que, enquadrades al Front, amb el desig i la ferma voluntat d'alliberar ràpidament els nostres germans, podrien donar una gran empenta a l'ofensiva general i donar al Feixisme, amb la presa de Saragossa, un cop fatal.

El Partit Socialista Unificat ha tramès les seves forces i continua trametent-ne d'acord amb la Unió General de Treballadors.

Totes les organitzacions han tramès també gran nombre de milicians. Entre tots ells han avançat i han pres immillorables posicions per al setge.

Però aquesta lluita que mantenim no pot ésser guerra de setge.

Com dèiem ahir repetim avui: «Prudència tàctica, sí; però, setge, no». Sense menysprear en cap moment el que la tàctica i estratègia militar aconsellen, la tònica de la nostra lluita ha d'ésser l'escomesa, l'ofensiva constant que desmoralitza l'enemic i li avança la impressió de la derrota abans mateix d'ésser derrotat. Es, a més, la tàctica necessària per a impedir que els traidors continuïn assassinant immunement.

Escoltem el clam dels companys de Saragossa.

Anarquistes, comunistes, socialistes i republicans ens ho reclamen conjuntament.

Milicia que tens una arma a les teves mans per defensar la llibertat:

Escolta els germans de Saragossa.

Posa't a disposició del Comité Central de Milícies.

Tot aquell que vagi amb l'arma sense cap tasca concreta ha de pensar en els sofriments dels obrers de Saragossa.

Saragossa!, ha d'ésser el nostre crit a tot Catalunya.

A reforçar les columnes que avancen victoriosament.

Per envestir tots els obstacles que el Feixisme pugui oposar encara i entrar a la ciutat que avui és màrtir i que ens toca alliberar, per solidaritat i pel bé propi, avui millor que demà.

El fall del poble ha estat d'acord a la magnitud del crim que havien comès els feixistes executats

VISCA LA REPUBLICA!

La sentència dictada pel tribunal que ha jutjat els ex-generals Goded i Fernàndez Burriel, caps del moviment sediciós que esclatà contra la República el dia 19 de juliol, a Barcelona, ha estat complerta, a les primeres hores d'aquest matí.

El veredicte, com era d'esperar, donades les gravíssimes circumstàncies que concorrien en les penalitats a què s'havien fet creditors els condemnats, ha estat dur, inexorable, i d'acord a les lleis de guerra, d'aquesta guerra que els condemnats mateixos tant havien coadjuvat a encendre en un poble que a tot al llarg de la seva història no ha fet més que bategar per la llibertat, i que per aquesta llibertat ha sofert tota llei de tiranies i vexacions. Barcelona i Catalunya han estat durant segles terres en les quals tots els botxins han fet els més sinistres experiments.

La duresa de la lluita provocada i que encara no és acabada, malgrat que en preveiem segur el final favorable als destins de la llibertat, ha imposat aquest fall i el compliment de la sentència.

El veredicte del poble ha estat complert a les 6'20 d'aquest matí, al glacis de Santa Helena del castell de Montjuïc.

Els dos traïdors han caigut sota el plom de l'escamot del Regiment d'Almansa, núm. 15, de Tarragona.

Al moment que era engegada la descàrrega un milicià, amb una veu de tro ha pronunciat aquestes paraules: «Així moren els traïdors a la República!».

Un cop la sentència era complerta desfilaren per davant dels cadàvers les forces de l'exèrcit, Mossos d'Esquadra, d'Assalt, Carrabiners, Guardia civil, Milicians i tot el poble que presencià l'execució que era nombrosíssim.

El Comité Central de les Milícies Antifeixistes aixecà aquesta acta:

«Complimentant ordres del Comité Antifeixista i d'acord al resultat del Consell de Guerra celebrat i del qual ha resultat l'aplicació de la pena de mort certifiquem els sotasignants que Goded i Burriel han estat afusellats a les 6'20 hores del dia 12 d'agost del 1936 al glacis de Santa Helena del Castell de Montjuïc.

Signen, pel Comité Central de les Milícies Antifeixistes, Josep Miret, Francesc Garcia, Tomàs Fàbregas, Artemi Aguadé, Josep Asensi i coronel Artemi Caballero, governador del castell.»

Un «Visca la República!» eixordador posà fi a aquest acte de justícia.

Ahir, de bon matí, a l'«Uruguay»

El Consell de Guerra contra els ex-generals Goded i Burriel

S'HAN DICTAT DUES PENES DE MORT

«Audiència pública»

La vista de la causa té lloc en un espaiós saló del vaixell «Uruguay», aquell mateix vaixell que encara no fa dos anys servia de presó flotant al Govern de la Generalitat. Aquest lloc correspon al menjador de primera classe del vaixell. Hi ha tot de taules distribuïdes pel saló cobertes amb draps de púrpura, i, al fons darrera la taula presidencial, hi ha una gran bandera republicana i, al mig, al seu damunt, els colors de la bandera de Catalunya. A fora, el cel del matí es blau i clar i la mar tota quieta i suau.

Minuts abans de començar la vista, hi ha els militars que formen el tribunal, conversant els uns passejant de ment i tots els altres. Una certa emoció no es absent del recinte, encara que l'aire d'una completa naturalitat tampoc no és absent del gest de tots els presents.

L'emoció, però, pren intensitat, quan el president del tribunal a un quart de vuit en punt del matí dóna la veu d'«Audiència Pública». Es fa un silenci ben definit i, pocs moments després, comparèixen els dos acusats custodiats per la guardia civil, els quals, sense manilles, s'asseuen a la banqueta.

Entren els acusats

El primer d'entrar és Goded. Aquest ex-general és bru, baixet i prim. Molt prim, gairebé raquític. El seu bust, que tots hem vist en els diaris, ens el feia [illegible] No res d'això. Doncs Goded, que físicament és ben desarrit, té en canvi uns ulls incisius, penetrants, refulgents. En entrar, decidit, com volent aparentar una gran energia i enteresa, escruta, ràpid, amb els seus ulls durs, tot el voltant, com cercant — qui sap? — aquella cara, aquell esguard, aquell signe de mà que li pugui fer pensar en una altra folla aventura com la que el portà on ara es Troba, naturalment, una indiferència freda, gens amiga.

Darrera d'ell segueix l'altre ex-general, Fernàndez Burriel. Fa cara aquest, de bon home (perquè us fieu de les aparences!). No entra pas [illegible] Entra, més aviat, com un [illegible] una mica vençut. Fernàndez [illegible] sembla ja bastant vell i només [illegible] anys més que el seu company [illegible] quieta.

(Segueix a la pàgina sis)

(c) Ministerio de Cultura 2005

Generalitat de Catalunya

Els aviadors filipins visiten el President

El secretari del President de la Generalitat va rebre ahir a la tarda els periodistes, i els va manifestar que Lluís Companys havia efectuat al matí un passeig per la ciutat, havent rebut diferents mostres de consideració i afecte pe rtota els ciutadans que es van adonar de la seva presència.

El van visitar, a més, al seu despatx de la Residència, el sota-secretari de Governació Ossorio i Tafall, i els heroics aviadors [illegible] Arnáiz i Calvo, acompanyats del diputat d'Esquerra Republicana Josep [illegible] de la Companyia de Tabacs de Filipines, Rosales.

Els aviadors filipins han vingut per a acomiadar-se del President, puix que d'aci a pocs dies emprendran el retorn a la seva terra.

Avui hi haurà un altre Consell de Govern

El President del Consell, Joan Casanoves va passar el matí d'ahir al seu despatx oficial del Palau del Parlament, on va rebre algunes visites.

Els periodistes van tenir la satisfacció de saludar-lo, i Casanoves els va manifestar que no tenia notícies a facilitar, puix que els acords del Govern s'anaven realitzant. Alguns d'ells han aparegut ja al Butlletí Oficial i els altres aniran apareixent. També va manifestar que ahir a la nit va celebrar una entrevista amb el coronel Villaba i el capità Medrano, però que aquests són temps de guerra i no podia dir d'aquesta entrevista.

Finalment, el President del Consell Executiu va manifestar que se n'anava a dinar, parquè a un quart de tres havia de tornar la visita a l'almirall del vaixell ancorat al nostre port.

Sabem que avui, probablement a la tarda, es tornarà a reunir el Consell del Govern de la Generalitat.

Un oportú decret del conseller d'Economia

El conseller d'Economia, Josep Terradelles, ha proposat al Govern un decret, que aquest ha aprovat i que avui es publicarà al «Butlletí Oficial de la Generalitat».

En aquest decret es disposa que la compra i venda a Catalunya dels metalls preciosos (or, plata i platí) i dels articles fabricats amb aquests metalls haurà d'efectuar-se amb la intervenció i autorització de la Delegació d'Indústria de Barcelona (Via Laietana, 39), la qual fixarà en cada cas la llei dels metalls per mitjà de la seva Secció de contrastació.

Aquesta autorització serà indispensable per a tots els articles si metalls existents, encara que haguessin estats contrastats anteriorment. La manca d'autorització serà castigada amb el decomís dels articles i multes del doble del seu valor aplicades al comprador o al venedor.

Totes les cases venedores dels esmentats metalls o articles amb ells fabricats presentaran, en un termini de tres dies, un inventari jurat de les respectives existències. Les ocultacions i la no presentació de l'inventari seran castigades igualment amb decomís i multa.

Per a cobrar els crèdits contra els estrangers

dels comptecorrentistes de referència per Agents de Comissionistes de Duanes que tenen crèdits contra estrangers que s'hagin absentat d'Espanya, hom publicarà i repartirà a tots els delegats de la Comissaria General de la Banca una relació dels esmentats deutors, per tal que, prèvies les comprovacions i l'acompliment dels requisits legals, siguin intervinguts els saldos que tinguin pendents de pagament dels comptescorrentistes de referència per bestretes fetes per compte d'ells, principalment de dreta aranzelaris i altres imposts de l'Estat.

Un grandiós festival a Gràcia, a benefici de les víctimes del feixisme

Amb la deguda autorització del Comitè Central de Milícies Antifeixistes de Catalunya, el Club Gràcia E. C. organitza unes actes que revestiran excepcional importància, a benefici dels familiars dels caiguts en la lluita contra el feixisme, els quals tindran lloc el dia 16 d'aquest mes.

Estan en plena execució els detalls d'organització, la qual serà molt acurada; a tal efecte el susdit Club ha mobilitzat els seus socis per tal de poder realitzar unes actes dignes moralment i materialment de la memòria dels susdits herois.

El Gràcia E. C. compta amb molts oferiments d'equips de Clubs de la capital, igual com també oferiments individuals de jugadors de primera categoria de la regió i altres llocs d'Espanya, residents a la nostra ciutat accidentalment, i desitjant donar als susdits actes el màxim al·licient, admetrà fins demà dijous cooperacions de tots els que vulguin aportar el seu concurs: a tal efecte la Secretaria funcionarà amb caràcter permanent, de nou a una i de quatre a vuit.

L'estatge social del susdit Club està establert al carrer Menéndez Pelayo, 102, bar, telèfon 73661.

En notes successives diàries facilitarem més detalls.

Restabliment del servei de telegrames de curs mixt

Per tal de donar les màximes facilitats al públic el delegat-interventor del Govern de la Generalitat a la Companyia Telefònica Nacional, Pere Foix, d'acord amb els telegrafistes i amb els tècnics de la Telefònica, ha disposat que, a partir d'avui, dimecres, quedi restablert el servei de telegrames de curs mixt entre les centrals telegràfiques i telefòniques de Catalunya, limitant, però, l'admissió i curs dels telegrames de curs mixt a l'horari següent: de vuit a una i de quatre a vuit.

Demà-passat arribaran per les estacions de França i del Nord diverses colònies escolars de l'Ajuntament

L'Ajuntament de Barcelona fa públic que el dia 14 d'aquest mes arribaran a la nostra ciutat les següents colònies escolars corresponents al primer torn:

Per l'estació de França: Vilassar de Dalt, arribada a les 9'20 del matí; Arbúcies, arribada a les 10'46 del matí; Besalú, arribada a les 10'46 del matí. Per l'estació del Nord: Murs, arribada a les 11'15 del matí; pels Ferrocarrils de Catalunya: Vilajoana, arribada a les cinc de la tarda. Els infants que integren aquestes Colònies Escolars seran lliurats a llurs familiars a les oficines de Colònies situades al Palau de Belles Arts.

Ajudem els companys caiguts!

Subscripció oberta a TREBALL per la Comissió Femenina del Partit Socialista Unificat de Catalunya

Dona de Catalunya:

TREBALL, òrgan del Partit Socialista Unificat de Catalunya, diari dels treballadors del camp i de la ciutat, demana la teva contribució a la llista de subscripció que ha obert per ajudar els familiars i els companys caiguts en la lluita contra el feixisme criminal.

Companya:

A la fàbrica, a l'oficina, al taller, al camp: recapta donatius per ajudar els fills dels nostres germans que han vessat generosament llur sang per la llibertat del poble.

Nota important:

Els subsidis seran lliurats previ un informe que presentaran les companyes adscrites al Grup d'Assistència Social de la Secció d'Organització Femenina del P. S. U.

	Ptes.
Obreres de la fàbrica Bofarull, del ram tèxtil, de la barriada de Sants	1.290'25
Francesc Sendres	150'00
Albert Lajus (la paga íntegra de milícià)	70'00
Joan Masaguer (part de la paga de milícià)	50'00
Eduard Cirado Cano	250'00
Obreres de la fàbrica Bofarull (segona vegada)	238'00
Obrers i obreres de la casa Rifà, de la barriada de Sants, per a les famílies dels ferits i morts de la U. G. T.	90'00
Ramon Teus Mur	200'00
Obrers i obreres de la casa Joan Ferrés, de la barriada de Sants	83'00
P. O.	3'00
A. G.	3'00
Sindicat de Duanes, Armadors i similars (U. G. T.)	20.500'00
Un grup de vuit companys de «Altures»	88'00
Total	22.697'25

Per a donatius:

Administració de TREBALL, Passeig de Gràcia, 38, Barcelona, ex-local del Cercle Eqüestre.

Milícies antifeixistes

Acords presos pel Comitè Central

Primer. S'acorda enviar a Lleida cent vint camions i trenta automòbils de turisme.

Segon. Destinar les Milícies a la vigilància d'estacions, centrals elèctriques, bancs, ports i camps d'aviació.

Tercer. Organitzar un Cos de Milicians xòfers.

Quart. Reunió de l'Estat Major per tal de definir un pla de conjunt i unificar el comandament.

Cinquè. Es demana al Govern de la Generalitat l'expulsió del cònsol de Colòmbia i la dimissió del cap de Serveis d'Ordre Públic, capità Escofet.

Sisè. Es demanarà a l'Ajuntament el Palau de les Missions, per tal d'establir-hi dose de mercaderies.

Setè. S'acorda comunicar als Partits i Organitzacions Sindicals que integren el Comitè Central, els acords que aquest prengui.

Vuitè. S'acorda la formació d'una Comissió de Propaganda que editi un Butlletí diari i parli mitja hora per ràdio cada dia.

Barcelona, 11 d'agost del 1936.

EL COMITE CENTRAL

Ha cessat el Cap de Serveis de Comissaria

Junt amb la dimissió de Frederic Escofet, Comissari General d'Ordre Públic, de la qual donem compte en un altre lloc d'aquest número, també ha cessat en el càrrec de Cap de Serveis el policia Guarner. Segons sembla, aquest darrer càrrec no serà cobert per ara.

Més milicians cap a Aragó

A dos quarts de sis de la tarda d'ahir, sortí un tren cap a Lleida amb 250 milicians que van al front d'Aragó.

Un altre heroi popular

Al Centre Sindicalista de la Portaferrissa, morí Joan Romero Balart, que arribà del front ferit en la lluita contra els facciosos.

Estrangers cap al front lleial aragonès

Ahir, de Portbou, arribaren 70 milicians per a afiliar-se als que marxen al front d'Aragó i vuit estrangers que igualment s'allisten com a voluntaris per combatre al costat de les forces lleials contra els feixistes.

Un lloctinent de Martínez Anido, el sanguinari, detingut

Han estat detinguts per la policia com a suposats complicats en el passat moviment revolucionari, Pere Sabaté Curto, ex-alcalde de Badalona durant la Dictadura, i el veí de Terrassa Felip Barrios Izquierdo.

Sànchez Cañete i quatre feixistes més detinguts

Ha estat detingut i es troba a l'edifici de Governació, el magistrat Sànchez Cañete, ex-governador civil de València, que figurava en la relació trobada a poder del capità López Varela com a futur president d'aquesta Audiència.

També han estat detingus quatre individus en una pensió de la Via Laietana, com a suposats feixistes. Un d'aquests és el que fins poc abans del 19 de juliol estigué de Delegat de Finances d'aquesta circumscripció de Barcelona.

La por li fa deixar les armes

Sabedora la policia que en una torre de Cardedeu hi havia armes, verificà ahir un escorcoll i trobà alguns rifles, municions d'aquests i unes escopetes de caça.

L'amo fa dies que fugí de la dita casa.

Continua el sumari contra els detinguts a Sabadell

El jutge especial ahir al matí continuà la seva tasca en el sumari que se segueix pels successos darrerament desenrotllats en aquesta ciutat.

Al Jutjat especial s'ha rebut l'atestat de Sabadell, on hi ha set detinguts que han estat posats a la seva disposició.

Li cau la casa a sobre

Mentre estava al seu domicili del carrer de Calàbria, 315, baixos, la llogatera Teresa Orta Boliart, mentre dormia se li desprengué el sostre i li causà diverses lesions al cap.

Unes contribucions a la subscripció oberta pel «Trades Union Congress»

	Lliures
Trades Union Congress	1.800
Unión dels ferroviaris	500
Treballadors Municipals	100
Metal·lúrgics	100
Impressors i ajudants	100
Treballadors de construcció	100
Unió de Sastres	50
Idem (femenina)	50

i altres subscripcions de menor quantitat, fins un total de 5.000 lliures.

Informació de Catalunya

Avisos importants per a les comarques

A la Comissió Comarcal de Milícies Antifeixistes hem rebut diferents queixes de Comitès Locals, segons les quals, grups armats procedents d'altres localitats sotmesos al control respectiu dels seus Comitès, procedeixen a l'escorcoll i apropiació de domicilis particulars i col·lectius, a la detenció de ciutadans considerats com a enemics del nou ordre revolucionari, així com també a l'exigència de quantitats sota la pressió de l'amenaça.

Consideren els Comitès Locals denunciants i aquesta Comissió avala i rubrica la consideració que tots els Comitès constituïts fins a la data i els que es van constituint, només tenen dret a actuar i moure's dintre els límits territorials que per la seva constitució els corresponen, per abstenint-se de manera absoluta d'intervenir en altres localitats.

Aquesta manifestació no exclou la possibilitat que cada Comitè Local pugui adreçar-se als altres Comitès de les localitats properes, aconsellant accions, denunciant fets i proposant el que considerin beneficiós pel millor desenvolupament de la campanya contra el feixisme, deixant sempre, però, a mans dels Comitès Locals afectats, l'execució de totes les actuacions.

Creiem que per evitar lluites fratricides entre els mateixos Comitès Locals, tothom acceptarà i acatarà les disposicions de la Comissió Comarcal.—Josep Miret, responsable de la Comissió Comarcal.

* * *

Assabentat el Comitè Central de Proveïments (Secció de Blats i Farines) que en moltes localitats de la regió les garbes de blat es troben als camps i encara no han estat batudes, fa avinent als pagesos interessats, que, sense dilació de cap mena, comencin de seguida a batre, puix que es corre el perill que les garbes es podreixin als camps, la qual cosa ocasionaria un perjudici inevitable al poble, estant disposat aquest Comitè, pel motiu exposat, a prendre les mesures de màxim rigor que calguin contra aquells que desatenguin aquesta consigna.

Per tant, els Comitès de Defensa, a les localitats on existeixin, o les autoritats competents en cas contrari, tindran cura que es compleixin aquestes disposicions; donant coneixement a aquest Comitè Central de les resistències o dilacions en el compliment d'aquesta ordre.

Sabadell

Dilluns al matí sortí vers Barcelona un grup de nou companyes, militants del P. S. U. C. i de les J. S. U., per tal d'incorporar-se als batallons femenins que el P. S. U. C destacarà al front de les Balears

Es la primera vegada que unes dones a Sabadell ofereixen el sacrifici de llurs vides i la prova de llur valor a la lluita que els milicians antifeixistes disputen a la reacció criminal.

Hem pogut parlar amb algunes d'elles; no les espanten i les privacions, ni el dolor, ni les misèries de la guerra, ni la mort mateixa; l'únic que els interessa és el triomf o val la pena de viure si s'ha de viure encadenat!; aquest és el seu lema i aquesta és la seva força. Endavant, dones, és pels vostres fills que lluiteu. Quina altra il·lusió pot tenir la dona, més que la d'oferir la vida pels seus fills!

Manresa

El canvi ocorregut a aquesta ciutat des del dia 19 de juliol, és remarcable. Veiem un antic i senyorial Casino de Manresa convertit en Casa del Poble i Local del Comitè Central Revolucionari; un Col·legi dels «Hermanos» en local de la C. N. T.; l'antic Convent dels Infants és ara el local del Partit Socialista Unificat; el local de la Lliga ara hi ha els del Partit d'Unificació Marxista; el local dels Radicals hi ha Estat Català. I així successivament, tots els locals de la gent cavernària de Manresa s'han convertit en locals del poble i per al poble.

—Ha estat molt ben vist el nomenament per a administrador de l'Hospital, del nostre amic i company Angel Planell.

—Comuniquen els nostres companys que són al front de batalla, que es troben bé i animats per a l'assalt definitiu que ha d'ensorrar per sempre aquesta criminal sublevació feixista. El poble obrer manresà ha respost com cal a aquesta crida, puix que són més de quatre-cents els que estan a primera línia.

—S'habilita l'antic ex-convent de les Saleses per a hospital de Sang, pel cas que fos necessari.

—Sota la presidència del company Flor de Lis i actuant de secretari Manuel Pesta, diumenge passat es reuniren els representants dels ex-partits Unió Socialista de Catalunya, Partit Comunista de Catalunya, Partit Català Proletari i Federació Socialista de Catalunya. Hi assistí també un representant de la Unió General de Treballadors i un altre de la Joventut Socialista Unificada de Catalunya. Després de fer ús de la paraula diverses companys, fou acordat per unanimitat que el Comitè Directiu fos compost de tres companys de cada fracció dels quatre partits unificats, més tres companys de la Unió General de Treballadors. Foren designats els següents companys: Per la Unió Socialista de Catalunya, Josep Flor de Lis, Josep Font i Salvador Grau; Per la Federació Socialista de Catalunya (P. O. S. E.), Josep Esquirol, Ramon Adam i Hipòlit Berrera; Partit Català Proletari, Joan Ballelles, Antoni Izabal i Josep Ferrer; pel Partit Comunista de Catalunya, Joan Duesa, Josep Ruocco i Jerani Saez, i per la Unió General de Treballadors, Just Sunyer, Josep Boixader i Florenci Clariana.

Girona

El P. S. U., juntament amb la U. G. T. i el S. R. I., organitza una Centúria de milicians antifeixistes sota la direcció del company Otero, per a passar-la a les ordres del Comitè Central de les Milícies Antifeixistes del nostre partit, per a anar a lluitar al costat dels nostres germans d'Espanya, contra la bèstia negra de la reacció i el feixisme.

—En la reunió general celebrada diumenge passat pel Partit Socialista Unificat de Catalunya, va acordar-se constituir definitivament el Comitè Local. A aquest efecte, foren elegit sels següents companys: Secretari polític, Manuel Bosot i Solà; secretari d'organització, Josep Grau i Vidal; secretari d'agitació, propaganda i premsa, Lluís Gicre i Padiu; secretari de finances, Francesc Lucas i Llamameres; secretari de Milícies, Enric Torres i Pasqual, i secretari de la comissió femenina, Consol Garriga

(c) Ministerio de Cultura 2005

Pàgina 3 TREBALL Dimecres, 12 agost 1936

Les condicions que han de reunir les cases de lloguer de Barcelona

La famosa Cambra Oficial de la Propietat Urbana de Barcelona, que durant llarg temps fou capitanejada per aquell cèlebre Pic i Pon, aconsellada per una colla de gent sense escrúpols i valent-se de tota mena d'influències, va aconseguir esquivar l'aplicació de les Ordenances municipals de la ciutat de Barcelona i els socis d'aquella Cambra, l'edifici de la qual ja ens demostra el mal gust que dominava entre aquella gent, visqueren els anys de la Dictadura i han viscut els anys de República sense que res ni ningú no els hagi molestat el més mínim per fer-los complir les lleis redactades pels seus mateixos amics polítics.

Perquè fou en plena Dictadura de Primo de Rivera, el 29 de novembre del 1927, quan l'Ajuntament en ple va modificar alguns articles de les Ordenances municipals en matèria de construccions urbanes.

Va caure la monarquia, vingué la República amb els seus Ajuntaments populars, havem fet una Llei municipal catalana i encara no s'ha imposat als propietaris de les cases de lloguer de Barcelona el mínim de condicions que determinen com obligatòries les disposicions municipals sobre higiene i sanitat.

Rellegint les Ordenances municipals i el Reglament de Sanitat es veuen una gran quantitat d'articles que no són aplicats més que en una part de les cases cares de l'Eixample.

Esmentarem alguns d'aquests articles.

El 45 del Reglament de Sanitat i el 132 de les Ordenances diuen ben clarament que en cap cas no es permetrà destinar a vivendes les cases les habitacions de les quals no tinguin llum i ventilació directes. Totes les habitacions habitades de dia o de nit han de tenir comunicació directa amb l'exterior per mitjà de balcó o finestra d'un metre quadrat, com a mínim, que permeti la illuminació i l'airejament.

¿Quantes cases no hi ha a Barcelona que tenen habitacions sense comunicació directa amb el carrer?

L'article 51 del Reglament de Sanitat i el 155 de les Ordenances diuen que cada vivenda ha de tenir el seu excusat independent.

I a Barcelona hi ha una infinitat de cases que només tenen un excusat per a diverses famílies i fins i tot per a tots els habitants d'una escala.

L'article 73 del Reglament de Sanitat i el 162 de les Ordenances diuen que a totes les cases de més de 15 metres hi ha d'haver ascensor.

Els 15 metres els fan les cases que tenen principal i tres pisos.

Calculeu la quantitat de cases de quatre i més pisos que hi ha a Barcelona sense ascensor!

L'article 78 del Reglament Sanitari obliga que totes les vivendes per a poder ésser habitades han de tenir installació d'aigua potable, ja vagi el consum a càrrec del propietari o a càrrec del llogater.

I als barris obrers són moltes les cases que per manca o insuficiència l'han d'anar a cercar a les fonts del carrer.

L'article 104 del Reglament de Sanitat i el 260 de les Ordenances diuen que serà obligació del propietari netejar i pintar les façanes de les cases, les entrades i les escales sempre que sigui necessari o quan ho ordeni l'autoritat municipal. I afegeixen que en cas de resistència es practicarà la neteja i el pintat pels operaris de l'Ajuntament, a càrrec del propietari.

Finalment hi ha l'article 111 del Reglament Sanitari que diu que les cases que per les seves males condicions higièniques constitueixin un perill per a la salut dels seus habitants i de la població en general, i siguin susceptibles de reforma, hauran de sofrir les obres de sanejament aprovades per la Junta per compte del propietari de la finca. Les que no reuneixin condicions higièniques i no siguin reformables, seran desallotjades per a procedir a la seva clausura o destrucció.

I l'article 112 diu que es prohibeix en absolut la construcció de noves barraques per a vivendes, les que ja existeixen s'aniran destruint amb el temps i a mesura que ho disposin les autoritats competents i sempre que siguin desocupades pels actuals habitants.

* *

Aquesta tria d'articles donen una idea del que pot arribar a fer l'Ajuntament de Barcelona de cara al problema de la higienització de la ciutat.

El compliment d'aquestes disposicions que ningú no podrà dir que siguin dictades en moments revolucionaris, sinó que són del temps vergonyós de la monarquia i de la Dictadura, proporcionarà una gran quantitat de feina a molts treballadors parats.

Resoldrà, en part, aquest greu problema de la manca de treball i permetrà resoldre l'altre problema més greu encara dels que moren intoxicats per l'aire insà de certs barris encara que tinguin feina i puguin anar menjant.

El poder adquisitiu de la classe obrera anirà en augment i això farà que tota la vida econòmica del país en toqui les conseqüències benefactores.

Ara, bé. Nosaltres estem convençuts que els propietaris barcelonins es resistiran a emprendre totes aquestes obres.

Cal que l'Ajuntament expropiï tots els que ja hagin amortitzat les finques i els que encara no ho hagin fet han d'acatar les Ordenances municipals i el Reglament sanitari i si no ho fan de grat el Municipi ho ha de fer per força.

L'embargament de la finca serà suficient per a atendre les despeses de reforma que siguin necessàries.

Això s'ha de fer tot seguit.

No cal fer estudis especials ni esperar mesos i mesos per a enllestir estadístiques.

Cal començar totes aquestes obres de reforma immediatament.

I entretant, els treballadors de les cases amortitzades que no reuneixen condicions, com que han de passar a l'Ajuntament, no han de pagar cap lloguer fins que se'ls doni un lloc digne d'ésser habitat per persones i en condicions econòmiques adients a les possibilitats dels llogaters.

Amb aquesta tasca de fer complir les lleis s'aconseguirà augmentar la producció, millorar les condicions de vida de milers de famílies obreres i, sobretot, desarmar un nucli tan important de la reacció i del feixisme com és el dels propietaris de finques urbanes, que aquests dies s'han apressat fins i tot a treure els papers indicadors de pisos per llogar per no haver de donar-los amb el 50 % del preu que tenien fixat.

Però tot serà inútil. La revolució democràtica avança a un ritme que res ni ningú no podrà entrebancar-la.

Els propietaris han d'abandonar tota esperança de tornar als temps passats. Ha començat una vida nova i hauran d'adaptar-s'hi o morir.

Serà sancionat tot aquell qui acumuli plata i bitllets

Ampliant el decret de la Conselleria de Finances que impedeix l'atresorament, s'han dictat les següents normes per part de la mateixa Conselleria:

«Havent estat prohibit a tot Catalunya l'atresorament de plata i bitlles per Decret de la Conselleria de Finances de data del 5 d'agost del 1936, es convenient dictar algunes normes per aclarir el seu abast i establir les normes per al pagament de quantitats petites i evitar l'abús que representà la presentació per a l'abonament de sumes fraccionàries de bitllets de Banc de valor ben superior. Per tal d'evitar en el possible les dificultats que comportaria la manca de normes fixes en aquest aspecte.

He resolt:

Article primer — Es considerarà com atresorament de plata la possessió a un domicili particular de més de 300 pessetes.

Article segon — Es donen tres dies de temps, a partir de la publicació d'aquesta Ordre al «Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya», perquè els posseïdors d'una quantitat de plata superior a 300 pessetes puguin canviar l'excés per bitllets de Banc.

Article tercer. — Les empreses de Serveis Públics i similars que recaptin en plata llurs ingressos, hauran d'ingressarlos en un compte bancari, i quant a la quantitat flotant dels cobraments corrents, manifestaran a la Comissaria General de Banca, Borsa i Estalvi el total a què s'eleva habitualment. També ho faran aquelles persones que per llur càrrec o ofici hagin de disposar de quantitats de plata superiors a les fixades en aquesta Ordre.

Article quart. — Quan en les transaccions comercials la suma a pagar passi de 15 pessetes, no es podrà refusar el lliurament d'un bitllet de 25 pessetes; si passa de 40, d'un bitllet de 50, i si passa de 80, d'un bitllet de 100 pessetes. Tot refús comprovat d'admissió de bitllets del Banc d'Espanya, en aquests casos, serà degudament sancionat.»

Sobre la incautació de l'Audiència

El Comitè de la C. N. T. i de la F. A. I., que s'incautà del Palau de Justícia d'acord amb el conseller de Governació està compost dels elements del Comitè pro presos Balles i Devesa, i amb els lletrats Vilarrodona, Samblancat, Medina i Fernández Ríos, d'assessors.

El dit Comitè es reuní ahir per estudiar la nova forma que donaran a l'organització de la justícia i s'acordà, segons sembla, de verificar els lletrats assessors una visita per la regió a fi d'incautar-se dels collegis d'advocats i altres per conferenciar amb els jutges, com ho faran en aquesta ciutat perquè hi hagi recta i estricta justícia.

En homenatjar l'heroi popular Ascaso, un home es mor de l'emoció

Un centre d'Esquerra del Districte V efectuà ahir a la tarda un acte d'homenatge al sindicalista Ascaso, mort en la batussa del diumenge dia 19 a la Porta de Santa Madrona, lluitant contra els sublevats.

L'acte consistí a posar una corona de flors a l'indret on Ascaso caigué mort.

Un dels assistents a aquest acte, anomenat Macià Deyà Femunec, de 50 anys d'edat, rebé tal impressió que li agafà un atac, per la qual cosa fou conduït al Dispensari del Districte, on ingressà cadàver.

VIDA CULTURAL

La nova estructuració dels espectacles públics

El gran projecte d'estructuració econòmica de la secció "Sales de Cinema" del Sindicat Unic d'Espectacles Públics, és d'una gran transcendència i mereix parar-hi atenció. Des d'ara endavant, les sales de cinema funcionaran sota una espècie de règim cooperatiu. Els beneficis es dividiran entre el total de tants per cent, corresponents a tots els treballadors enquadrats en els llocs de treball; les diferents característiques de treball obtindran un diferent percentatge dels ingressos totals; els empresaris quedaran incorporats als locals com un treballador més de plantilla, amb el dos-cents per cent de percentatge, i no tindran cap autoritat sobre el personal, i estarà en relació permanent amb el Comitè Econòmic. Les sales de cinema es dividiran, per als efectes de taquilla, en quatre categories, i no es passarà cap pellícula de tendència reaccionària o antipopular. Finalment, s'han fixat tota una sèrie d'importantíssimes proposicions de caràcter social (subsidi de malaltia, invalidesa, vellesa i atur forçós, vacances retribuïdes, installació d'una Clínica i de grups escolars, etc.) Tot aquest programa, concebut en un sentit veritablement cooperatiu i portat per una alta responsabilitat social, podria obtenir una eficàcia encara molt més immediata, si es pensés a complementar-ho al mateix temps per un vast programa de collectivització del públic mateix. Sobre el gran problema de la creació d'una imposant "Cooperativa de consumidors artístics", publicarem algunes observacions en el nostre editorial de demà.

Els estudiants d'Arquitectura ingressen a la F. N. E. C.

Constituït el Comitè Revolucionari d'Estudiants d'Arquitectura, en data del 10 d'agost del 1936, ha pres immediatament l'acord d'incautar-se de l'Associació d'Estudiants d'Arquitectura, de la qual assumeix des d'ara el control i l'exclusiva representació. — Pel Comitè: E. Coromines, O. Folch, A. Cirici, Ll. Villarejo, M. Roger i J. Gili.

L'Associació d'Estudiants d'Arquitectura, en aixecar la bandera del nou ordre revolucionari, ha pres l'acord d'entrar a formar part de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, adherida a la Unió General de Treballadors. — Per l'Associació d'Estudiants d'Arquitectura. El Comitè.

Festival a l'Olympia, organitzat pels guàrdies de Seguretat

Grandiós festival per a demà dijous, a dos quarts de quatre de la tarda, a benefici de les víctimes caigudes en la lluita contra el feixisme, organitzat per guàrdies de Seguretat, en nom del Cos, en collaboració amb el Sindicat Unic del Ram d'Espectacles Públics (C. N. T.), Comitè Central de les Milícies Antifeixistes, i d'acord amb la Comissaria d'Espectacles de la Generalitat.

PROGRAMA

Primera part. — Primer, concert per la Banda Municipal de Barcelona, sota la direcció del seu mestre J. Lamote de Grignon. Segon, romances per Marcos Redondo acompanyat pel mestre Cibera. Tercer, monòleg interpretat per Jaume Borràs. Quart, cançons populars catalanes, a càrrec del tenor Emili Vendrell, acompanyat al piano pel mestre Antoni Capdevila. Cinquè, segon acte de l'immortal drama d'Angel Guimerà, «Terra Baixa», interpretat per Enric Borràs, Assumpció Casals, Vicita López, Maria Morera, Matilde Xatart, Alexandre Nolla, Joaquim Montero, Manuel Jiménez Sales, Avel·lí Galceran, Antoni Alarma i Joaquim Parreño.

Segona part. — Primer, concert per la Banda Municipal. Segon, orquestra Jaume Planas, amb els seus discos vivents. Tercer, diàleg interpretat per Maria Vila i Pius Daví. Quart, concert pel tenor Godayol, acompanyat al piano per un reputat mestre. Cinquè, recital de violí a càrrec de la senyora de Pérez Farràs, cap d'una de les columnes de les que operen al front aragonès. Sisè, tercer acte de la popular òpera del mestre Arrieta, «Marina», per Hipòlit Lázaro, Pau Hertogs, [illegible] Colomé, nadó i Maria Teresa Planas, dirigida per un celebrat mestre, 30 coristes i 40 professors d'orquestra.

Demà es donarà un programa complet.

El Sindicat Unic d'Espectacles Públics. Secció Opera (C. N. T. - A. I. T.)

Es convoca a tots els artistes d'òpera que abans pertanyien al Sindicat d'Artistes Teatrals d'Espanya, a la reunió que ha de celebrar-se el dia 12 del corrent, a les deu del matí al Teatre Tívoli per a resoldre assumptes d'interès vital per a la classe.

De no assistir a aquesta reunió sense motiu justificat, se'ls aplicaran les sancions que s'acordin.

* * *

Per tal d'evitar injustificades alarmes, es prega als milicians i persones armades en general que s'abstinguin d'entrar a les sales durant l'espectacle i àdhuc fer guàrdia a les portes d'aquestes, ja que aquest Sindicat té preses les mesures necessàries per a garantir la normalitat i salvaguardar la integritat personal del públic.

El Comitè de l'Escola Nova Unificada

Hom prega a totes les delegacions establertes als districtes de Barcelona, ciutat, que trametin una nota manifestant llur constitució, adreça i número de telèfon.

Àdhuc, a l'efecte de rebre instruccions i el material necessari per al seu immediat funcionament, hauran de personar-se al local que ocupa aquest Comitè Escola Nova Unificada, Claris, 90, de 4 a 5 de la tarda.

«Palestra», als seus associats

La Secció Femenina de Palestra sollicita llibres per als milicians i joves lleials que lluiten al front i per als ferits dels Hospitals. Poden trametre'ls a les nostres oficines, de cinc a vuit.

A més, Palestra demana als seus associats que passin per les seves oficines, Consell de Cent, 231, entresol, segona, on se'ls parlarà d'un afer interessant. De quatre a vuit.

Llegiu TREBALL

Frederic Escofet ha dimitit de Comissari General d'Ordre Públic

Per a substituir-lo ha estat nomenat el comandant Gómez, del Cos de Seguretat

Malgrat que a primeres hores d'ahir a la tarda el secretari del conseller de Governació va dir als periodistes que no hi havia cap nova de prou interès per a comunicar, sabem que al matí havia rebut la visita del Comissari General d'Ordre Públic, Frederic Escofet.

Més tard, cap al vespre, van tenir confirmació els rumors de la dimissió del capità Frederic Escofet, del càrrec de Comissari General d'Ordre Públic de la Generalitat de Catalunya.

Per a substituir-lo [illegible] el Govern de la Generalitat ha nomenat el comandant Gómez, del Cos de Seguretat i assalt, el qual prendrà possessió aquest mateix matí.

Es veu que encara existia la Unió Patriòtica

La policia verificà un escorcoll al domicili d'Andreu Gassó Vidal, ex-president de la Unió Patriòtica, i s'incautà d'un fitxer dels afiliats a la dita organització, així com d'un sobre i de diversos objectes religiosos.

«Carles Marx» és el nom i el guia del nou batalló que dilluns sortí en direcció a [illegible] (...rra)

(c) Ministerio de Cultura 2005

VIDA SINDICAL

Una circular dels ferroviaris

Federació Nacional d'Indústries Ferroviàries
Subsecció Nord. - Barcelona
9.ª zona. - Sindicat Nacional Ferroviari. - C. O. Nord
C. N. T. - U. G. T.

CIRCULAR NUMERO 13

Gairebé immediatament despres de produir-se l'actual i canallesca sublevació feixista, tot just caigudes les primeres víctimes del moviment sediciós, han estat obertes diverses subscripcions per tal de socórrer els orfes dels companys caigüts per a sempre en la lluita, els seus altres familiars, els camarades ferits, i, en fi, per tal d'ajudar els que encara, arma al braç, amb la màxima abnegació i amb un heroisme sense parió, es baten al front de combat contra les turbes salvatges que la barbàrie militarista i feixista llançà, traidorament, damunt del poble treballador i laboriós.

Aquest Comité Central Revolucionari pensà des del primer moment que els proletaris del Ferrocarril del Nord no podien de cap manera romandre absents d'aquest bell moviment de solidaritat, tan alliçonador per als nostres enemics i tan necessari per als nostres amics, i, per aquest motiu, s'ocupava també d'organitzar una subscripció a la qual acudissin tots, absolutament tots, els companys ferroviaris.

Quan ja aquest Comité Central abrigava aquests pensaments, li han arribat suggerències de multitud de camarades i dels mateixos Comités de Serveis, els quals li han donat a comprendre que el seu projecte és esperat amb ànsia per tots els companys, els quals, amb una absoluta unanimitat, demostren voler contribuir, dintre dels seus modestos mitjans, a tan laudable propòsit.

Els ferroviaris espanyols tenim sobre la nostra història una taca deshonrosa que cal fer desaparèixer. Ens referim a aquella subscripció controlada per les Empreses, en plena repressió d'octubre del 1934, destinada a la força pública que, aleshores, havia metrallat molts germans nostres. Aquella subscripció, gràcies als procediments emprats per alguns capitostos i les argúcies dels alts dirigents, assolí una quantitat fabulosa.

I bé, camarades. Cal, es absolutament necessari, que ara, en els moments actuals, quan es tracta de socórrer els nostres germans o els seus éssers més volguts, demostrem com nosaltres, voluntàriament, som capaços d'ultrapassar totes les xifres, acudint com un sol home a la subscripció que ara obre aquest Comité Central Revolucionari.

La subscripció, tal com hem dit, és voluntària. No obstant, hom assenyala una quantitat mínima per als que hi contribuiran, que esperem confiadament que sereu absolutament tots. Aquesta quantitat mínima es la d'un dia d'haver.

La recaptació es farà a les Pagaduries, en percebre la mensualitat corresponent a l'actual mes d'agost. A poder dels camarades pagadors obraran unes llistes anàlogues a les nòmines, a l'efecte que cadascú, en el moment de percebre els seus havers, consigni amb la seva signatura, la quantitat amb què hi contribueix. Els companys de les estacions als quals són tramesos els havers, rebran juntament amb les llistes de jornals unes altres llistes d'agents, per tal que segueixin el mateix procediment, i retornin a Pagaduria les dites llistes amb la quantitat recaptada.

No creiem necessari fer-vos cap crida més. La soferta classe ferroviària té donades proves sobreres del seu esperit de sacrifici i, per això, estem segurs que en l'ocasió present sabrà fer-ne gustosament un més, fins el límit que les possibilitats de cadascú permetin, a benefici d'aquells camarades que al seu torn, amb la màxima generositat de què és capaç el cor humà, obriren una altra subscripció magnífica i sublim i hi aportaren llur sang i llur vida tota.

Pel Comité Central Revolucionari de Barcelona-Nord, G. Horcajada.

Associació de Funcionaris de l'Ajuntament

Dilluns passat, a les cinc de la tarda, se celebrà l'anunciada Assemblea de Delegats i Juntes de Secció per tal de tractar de l'ingrés i proposició a l'Assemblea General d'incorporar l'Associació a una de les dues Centrals Sindicals, aprovació de les millores de sou demanades a l'Ajuntament, duplicitat de càrrecs dels funcionaris, posició a adoptar envers aquells funcionaris que tenen bens de fortuna i depuració dels desafectes a la revolució.

Despres d'intervenir en la discussió diferents companys sobre cada un dels punts, es prengueren els següents acords:

Primer. L'Associació de Funcionaris, reunida en Assemblea de delegats i Juntes Directives de Secció, acorda reafirmar la seva entusiasta adhesió a la revolució i a la lluita contra el feixisme i defensar infrangiblement els interessos de la classe obrera fins arribar a una total justícia social i unitat orgànica de les dues Centrals Sindicals existents, afirmant el seu desig de no trencar la seva unitat segellada l'any 1934 entre els pertanyents i simpatitzants de la U. G. T. C. N. T. i Partits obrers i esquerrans per tal que aquesta perduri en les actuals circumstàncies de lluita contra la reacció i el feixisme.

Segon. Declarar incompatible pels funcionaris municipals que aquests realitzin treballs en el comerç, indústria, espectacles, etc. o qualsevol altre treball remunerat que pugui ocupar un obrer en atur forçós, així com els treballs a casa de petita indústria i preu fet.

Que, havent estat acceptat per l'Ajuntament l'augment de sou sollicitat per l'Associació els funcionaris han de cessar immediatament en els treballs aliens al Municipi, oficiant-se a tal efecte a les dues Centrals Sindicals que controlen la indústria i el comerç, perquè procedeixin en conseqüència.

Que, tenint en compte el que precedeix, l'Associació crida l'atenció de tots els funcionaris perquè compleixin aquest acord, puix que es veurà en el cas de no poder defensar els companys que, fent-ne cas omís, quedin cessants a l'Ajuntament.

Tercer. L'Assemblea de delegats i Juntes de Secció reunides acorden considerar incompatible el càrrec de funcionari amb la possessió de comerços, indústries i propietat urbana, les rendes dels quals siguin iguals a les d'un obrer qualificat.

No es tindrà en compte que la inscripció consti a nom de la muller del funcionari, i per tant, haurà de presentar la dimissió del seu càrrec en el temini més breu possible per exigir-ho la Revolució i el prestigi dels treballadors municipals.

Quart. Declarar incompatible el càrrec de funcionari amb la percepció de rendes iguals a les d'un obrer qualificat.

Cinquè. Palesar la conformitat a la decisió de la Junta Directiva de contribuir amb 1.000 pessetes a la subscripció pro víctimes del cop feixista i la donació d'un dia d'haver per tots els funcionaris proposat a l'Ajuntament per l'Associació, facultant la Junta Directiva que si les necessitats de la lluita contra el feixisme ho exigeixen, sigui descomptat un dia d'haver cada mes per mentre duri la guerra i total esclafament de la reacció.

Agrair la col·laboració dels companys de la Unió d'Empleats de l'Escorxador que en tot moment han prestat el seu ajut i treballat junts per l'assoliment de les nostres reivindicacions, contribuint amb 1.000 pessetes a la subscripció.

Finalment es fa constar, enmig de profona emoció, el sentiment de l'Associació per la pèrdua dels estimats companys funcionaris que han caigut en la lluita, així com fer-ho extensiu a tots els treballadors que tan eroicament lluiten per la llibertat i millor benestar col·lectiu.

Com fan funcionar el Gran Metropolità els obrers de la U. G. T. i de la C. N. T.

El Gran Metropolità era, junt amb els Tramvies i Autobusos, el que formava gairebé el monopoli dels transports urbans i que dirigia principalment la Companyia de Tramvies.

A partir de la incautació, el dia 24 de juliol, es procedí a separar l'administració, funcionant tant els tramvies com els autobusos com a empreses col·lectivitzades independent.

En l'acta d'incautació consta que representacions de la U. G. T. i de la C. N. T. es presentaren a la Direcció de l'empresa amb el propòsit de normalitzar aquest servei públic, però que no trobant els directors, procediren a l'ocupació de la Companyia.

Llavors es constituí un Comité Obrer de Direcció, compost per representants de la U. G. T. i de la C. N. T. En entrar en funcions aquest Comité, procedí a designar un delegat per a cada Secció. La missió d'aquests delegats consisteix a organitzar respectivament el treball de les seves seccions.

Les seccions per a les quals s'han nomenat delegats són les següents:

Tècnica: que té cura de les tasques de reparació de cotxes i materials, arranjament d'avaries, etc.

Movimen',

Oficines, i

Vies i Obres.

Els tècnics s'han posat completament al servei del Comité. D'acord amb un pla d'economia encaminat a la prolongació de la línia i al propòsit d'anivellament de jornals, s'ha disminuït a aquests el salari en proporcions variables.

Els delegats de Secció donen compte diàriament de la marxa del treball i es reuneixen cada dos dies amb el Comité d'empresa.

Una de les primeres mesures ha estat concedir passi de lliure circulació als obrers dels transports urbans, per qualsevol de les diverses empreses col·lectivades: tramvies, autobusos o metros.

Es projecta la distribució de la jornada de treball a 40 hores sense oblidar els acords de l'organització confederal, referents a les 36 hores setmanals.

Els jornals han estat augmentats amb vistes a un anivellament que col·loqui tots els treballadors en un mateix pla d'igualtat i de dignitat.

Aquests augments de jornal, com també el relatiu als horaris establerts, tenen caràcter provisional, i estan subordinats a les reunions de conjunt que tindran els Comités d'empresa de Metros, tramvies i autobusos per a coordinar les funcions del transport i el referent a les condicions de treball.

Entre els projectes figura l'ampliació del Metro, el qual seria allargat per ambdós extrems. També s'estudia la possibilitat de reduir les tarifes. De cara a tals proposicions introdueixen les economies necessàries reduint els grans sous i eliminant el personal burocràtic inútil. De moment no és possible precisar l'import de les economies degut al sistema d'administració anterior, que confonis en una les tres empreses. Es pot establir provisionalment, la xifra de 85.000 pessetes anuals, a les quals es poden afegir altres sumes més, variables.

Entre els fets realitzats, figura també la reorganització completa del servei sanitari. La direcció burgesa que tenia cura dels bons dividends, havia descurat completament aquest aspecte tan important en un servei propens als descarrilaments i accidents.

Quant als serveis, estan completament regulats. La mitjana que s'expèn és de 26.647, que equival a 5.430 pessetes de recaptació diàries. Aquesta entrada representa una millora apreciable sobre la realitzada en els mateixos dies d'anys anteriors, però això es deu a conduir una part dels viatgers que no poden emprar el servei tramviari per les dificultats que a aquest li imposa la situació excepcional de guerra civil que vivim actualment. Aquest augment és aproximadament de 3.000 bitllets.

Altres aspectes importants de l'explotació del Gran Metropolità pels treballadors queden pendents de les reunions conjuntes dels Comités d'Empresa.

NOTICIARI DE LA U. G. T.

De l'Agrupació Professional de Periodistes (U. G. T.)

Les oficines de l'Agrupació Professional de Periodistes (U. G. T.) i les de les entitats incautades Associació de Periodistes de Barcelona i Associació de la Premsa Diària, han quedat definitivament instal·lades al local de la Rambla dels Estudis, 6, principal.

La Secretaria de l'Agrupació, als efectes sindicals, estarà oberta des d'avui totes les tardes dels dies feiners, de sis a set.

El despatx dels assumptes referents a les mutualitats de l'Associació de Periodistes i Associació de la Premsa Diària, podrà fer-se també en el mateix local.

A tots els obrers vaquers de Barcelona i el seu radi

Avís a tots els companys: Es fa avinent que aquesta setmana han de cobrar d'acord amb les noves bases de treball: 90 pessetes els de primera i 72 els de segona.

Associació de Dependents de Procuradors dels Tribunals de Barcelona

Dilluns tingué efecte una reunió de socis per tractar de l'ingrés en una organització sindical, i per unanimitat s'acordà adherir-es a la Unió General de Treballadors, facultant-es la Junta Directiva per portar a terme els treballs pertinents.

Importants acords del Consell Federal de la F. E. T.

En la darrera reunió del Consell Federal de la Federació d'Empleats i Tècnics de Catalunya es prengué l'acord d'aconsellar a totes les organitzacions federades que ingressin a la Unió General de Treballadors, tal com ho han fet el C. A. D. C. I. i d'altres entitats de la F. E. T.

* * *

Així mateix s'acordà convocar el Consell Federal diumenge vinent, dia 16, a les deu de la nit, per a donar compte de les deu de la nit, per donar compte de rades i per dissoldre la F. E. T. i constituir l'organització dels treballadors mercantils de la U. G. T. de Catalunya.

Servei d'extinció d'incendis i de salvaments

El Cos de Bombers de Barcelona, en l'assemblea celebrada el dia 2 d'aquest mes va acordar, per majoria, ingressar a la Unió General de Treballadors.

Sindicat de Cuiners

El Sindicat de Cuiners de la F. O. S. I. G., adherit a U. G. T., demana als companys cuiners i auxiliars que es presentin a la secretaria de llur entitat per enrolar-se als fronts de Tardienta i Sariñena per condimentar el menjar de les Milícies, com a servei voluntari.

Associació General d'Empleats d'Assegurances

En Assemblea general celebrada el dia 10 d'aquest mes, a la tarda, al Teatre Poliorama, per l'Associació General de Funcionaris d'Assegurances, va acordar-se per 977 vots contra 131, i 17 paperetes en blanc, l'ingrés col·lectiu a la U. G. T.

Aquesta Associació té el domicili social al carrer de la Portaferrissa, 30.

Associació d'Agents professionals de Publicitat

L'Associació d'Agents Professionals de Publicitat, que en els seus inicis va estar domiciliada a la plaça de Catalunya, 4, es troba instal·lada actualment al número 17 del carrer de Fontanella.

Aquesta entitat, única en el ram de la publicitat que funciona legalment des de fa prop de dos anys, comunica a tots els agents de publicitat en general que la secció de reclamacions funciona normalment tots els dies de quatre a set de la tarda.

Així mateix es complau a posar en coneixement dels seus associats que encara no tinguin el carnet, o el tinguin sense el segell de la seva Central Sindical (U. G. T.) que poden passar a formalitzar-lo totes les tardes.

Un manifest del Sindicat Fabril Tèxtil i Anexos

Aquest Sindicat ha de sortir al pas de certes maniobres que pretenen desorientar la classe obrera del Fabril Tèxtil i que porten a terme elements que s'anomenen proletaris i antifeixistes volen imposar un estat de coacció i violència en el si de la classe treballadora, que en l'actualitat seria com facilitar el pas a l'enemic més aferrissat de la classe treballadora, que és el feixisme.

La U. G. T. en general i el Sindicat Fabril Tèxtil amb particular, conseqüent amb la seva trajectòria clara i definida de lluita incansablement per la unitat del proletariat, la nostra organització ha fet i està disposada a fer tota mena de sacrificis per la unitat a la qual ha consagrat els màxims esforços.

Ara bé. Davant de certes actitudes les quals no estem disposats a tolerar ni un dia més, el Sindicat Fabril Tèxtil de la Unió General de Treballadors recomana als seus afiliats que no escoltin altres ordres que les d'aquest Sindicat, i que consideri com a facciós tot aquell individu que s'oposi a la unitat del proletariat que el mateix que està unint la seva sang amb la lluita a les barricades i als camps de batalla ha d'anar estretament unit a les fàbriques i llocs de treball i que tots els obrers del Fabril i Tèxtil fixin a totes les fàbriques les bases ja aprovades i les facin complir sense vacil·lacions ni dubtes per representar un pas dins del nostre ram tan mancat de regulació de salaris i condicions morals, les quals han estat en gran part assolides.

Pel compliment de les bases aprovades, visca la unitat del proletariat antifeixista; visca la Unió General de Treballadors.

Sindicats Gastronòmics de Catalunya C. N. T. i U. G. T.

Es recorda a tots els companys que treballin o hagin treballat durant els dies de moviment en menjadors o cuines de cantines populars, el deure que tenen de fer lliurament ràpidament als seus respectius Sindicats, d'una llista del personal que forma part de les diverses Brigades de cada menjador, entenent-es que els companys que per tot el dia d'avui dimecres no presentin la nòmina, es quedaran fora de cobrament.

Els militars que cobren més d'un sou

Hem rebut la lletra següent, amb la qual estem d'acord:

Company Director de «Treball». Barcelona.

Salut: Havent llegit l'editorial del número d'avui que porta per títol «La tasca a fer», en el qual enumereu les consignes a les quals s'ha donat plasmació mitjançant els recents decrets del Govern de la Generalitat, com així mateix a les altres consignes que encara no han estat traduïdes en decrets, n'hi trobo a mancar una de cabdal importància, que segurament us ha passat desapercebuda, puix que és ineludible interès i necessitat suprema que es porti a la pràctica amb tota urgència i sense dilacions de cap mena.

Em refereixo al paràgraf de les consignes a aconseguir que diu així:

«Destitució fulminant de tots els militars retirats que no s'han posat al costat del règim en la lluita contra el feixisme».

Bé, ¿quants d'aquests militars, feixistes en quasi llur totalitat, després de gaudir immerescudament d'un elevat sou, encara ens USURPEN, a nosaltres, els obrers mercantils, uns llocs que pertanyen als companys en atur forçós que no poden donar pa als fills? ¿Quants d'aquests paràsits, els pitjors enemics que tenim els obrers mercantils, no s'han acontentat solament de ROBAR-NOS llocs als professionals, sinó que encara han anat contra les nostres aspiracions?

Com a militant al C. A. D. C. I. d'aquesta, em crec amb dret i, posat de l'obligació de vetllar pels nostres interessos, i per conseqüent, em permeto de sotmetre'us la següent suggerència: a continuació de les consignes a aconseguir, hi afegiria aquesta:

Tots els militars retirats han de deixar de prestar llurs serveis a les empreses públiques i privades i deixar d'exercir de comissionistes, viatjants, etc.»

En tot Catalunya són nombrosos els militars retirats que ocupen llocs als professionals, i això és indigne mentre hi hagi bon nombre d'obrers mercantils en atur forçós. Ultra fer-nos justícia, es podria disminuir el nombre que hi ha en atur del ram mercantil.

No pot transcórrer ni un minut més sense que aquesta anomalia sigui corregida. I molt fàcil de fer amb un decret pel Conseller de Treball.

Espero veure en el proper número, com us feu ressò d'aquesta suggerència i la doneu a publicació en defensa dels obrers del ram mercantil.

Restem sempre per la causa de Catalunya i la justícia Social. — J. ROIG.

Els estudiants s'han incorporat a la U. G. T.

Intervenció dels estudiants en totes les manifestacions universitàries

Immediatament després dels successos sagnants ocorreguts a la nostra ciutat, els bidells de la Universitat s'incautaren d'aquesta i es constituïren en Comité revolucionari, i prengueren sota llur responsabilitat la conservació i guarda de l'edifici universitari. Els estudiants també es posaren immediatament en activitat. Fruit d'aquesta activitat en fou la constitució del Comité revolucionari de la F. N. E. C. i la seva incorporació a la U. G. T.

Dilluns d'aquesta setmana els membres de la F. N. E. C. es presentaren a la Universitat i després de parlamentar amb el doctor Ambrosi Carrion, pel fet que el doctor Bosc Gimpera estava absent, han acordat la intervenció en totes les manifestacions de la Universitat Autònoma, i han procedit a la immediata incautació del pavelló que hi ha a l'angle del jardí i que limita amb el carrer d'Aribau, per a instal·lar-hi les oficines de la F. N. E. C.

El Comité Revolucionari de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (U. G. T.) s'ha constituït en Consell Executiu, amb plens poders. La distribució de funcions ha estat així: President, Josep Aluja; secretari, Andreu Xandri; tresorer, Lluís Pirente; Acció social, Pere Carbonell; Cultura, Macià Sugranyes; Relacions sindicals, Manuel Sugranyes; Relacions sindicals, Manuel Cruells; Propaganda, Pere Armilles; Sports, Sisto Blasco; adjunt Eduard Ferrer.

TREBALL
CORRESPONDENCIA: Passeig de Grècia, 38
REDACCIÓ: Telèfon 25435
ADMINISTRACIÓ: Telèfon 19442
GIRS: Eusebi Rodrigues Apartat 1037

Els periodistes de València ingressen a la U. G. T.

València, 8. — El Sindicat Professional de Periodistes de València ha acordat per unanimitat el seu ingrés a la Unió General de Treballadors.

(c) Ministerio de Cultura 2005

VIDA DEL PARTIT

CAL FER UN PARTIT FORT

L'organització és la base del triomf

Dèiem ahir, que davant del nostre Partit s'obren perspectives formidables i que depenia de nosaltres, del nostre treball en l'aplicació d'una justa política, que aquestes perspectives es transformin en una viva realitat.

Per tant, donavem fi al nostre treball, fent remarcar el paper fonamental en la tasca de fer un gran Partit, en l'ORGANITZACIO.

Entre les moltes coses bones, que el nostre Partit ha adoptat des del principi de la seva actuació, és l'organitzar la vida del Partit en els diferents aspectes, en el CENTRALISME DEMOCRATIC.

No tenim la intenció de fer remarcar ací, els innombrables avantatges que reporta el dit centralisme democràtic.

Les tasques d'un Partit, la formació de quadres estaran assegurades en la mesura que nosaltres comprenguem l'orientar tots els nostres esforços pel dit camí.

Primer de tot, cal responsabilitzar-se.

Sense això, mal podrem nosaltres arribar a ésser capaços de fer quelcom.

El fet que a cada localitat sorgeixi un company, actiu i capaç, és una cosa bona, però, no ho és tot.

Cal iniciar en el sentit de la responsabilitat cadascun dels nostres militants, majorment en els moments actuals, perquè en qualsevol ocasió, puguin estar a l'alçada que correspon a un obrer, a un camperol, que segueix les orientacions de la Internacional Comunista.

Si la Internacional Comunista va adoptar des del seu començament el centralisme democràtic, és perquè una experiència, li va fer veure la necessitat que al mateix temps que forjava Partits de masses, aquestes posseïen un grau d'educació política i social, que les posava a cobert d'afrontar totes les situacions més complicades, sense el perill de desaparèixer en els períodes de repressió més cruda.

Es per això que el Partit Socialista Unificat de Catalunya, que també està dintre la Internacional Comunista, ha comprès la necessitat de tal mesura.

Per tant, en l'estructuració orgànica del nostre Partit, cal que tots els antics Radis, Agrupacions o Seccions que representaven els antics Partits, avui unificats, en fer la fusió a les respectives localitats, nomenaran els diferents Secretariats que compondran el Comité de Radi.

Això, cal tenir-ho en compte, puix que és el primer a realitzar.

Cal acobiar d'una manera ràpida tots els efectius i enquadrar el nombre cada vegada major, de nous afiliats i per això es necessita tenir assegurades les diferents direccions als llocs corresponents.

Quins són aquests Secretariats? Com lliguem llur actuació a través dels altres militants?

A tots els responsables d'organització de les barriades del P. S. U. C.

Queden convocats tots els secretaris d'organització a la reunió que tindrà lloc demà, a les nou del vespre, al Cercle Eqüestre, passeig de Gràcia, 38.

Aquesta reunió és per tal d'establir les demarcacions de les barriades i donar orientacions sobre els diversos problemes d'organització que avui té plantejats el Partit.

Nota d'Organització

Una de les tasques dels secretaris d'Organització es tenir una relació de tots els membres que componen el radi, nombre de cèl·lules d'empresa, cèl·lules d'Ateneus o Centres culturals, nombre d'armament i trametre-ho al Comité Local.

Assemblea de la barriada del Poble Nou

Es convoca tots els afiliats als ex-Partit Comunista, Partit Socialista, Unió Socialista, Partit Català Proletari i Centres d'Estat Català a l'assemblea que tindrà lloc aquest vespre, a les set, al Club.

Preguem l'assistència de tots els militants donada la importància que té per la bona marxa del Partit. L'ordre del dia serà el següent:

Informe Comité Local.

Elecció de Comité.

Advertim a tots els Comités de barriada i membres del Partit que l'estatge del Comité Local és el Cercle Eqüestre, passeig de Gràcia, 38.

Per consultar adreceu-vos ací (segon pis).

Secció del Clot

Són pregats tots els afiliats i simpatitzants de la barriada del Clot i Sant Martí que passin pel nostre estatge, Casa del Poble, Meridiana, 97, per formalitzar la seva inscripció al susdit partit.

Radi IV

El Partit Socialista Unificat de Catalunya, integrat pels antics Partit Comunista Català, Unió Socialista de Catalunya, Partit Proletari Català i Partit Socialista Obrer d'Espanya, dissabte passat celebrà Assemblea general extraordinària i atenint-se a la nova estructuració del nou Partit Socialista Unificat de Catalunya, adherit a la III Internacional, nomenà el següent Comité:

Secretari general: Bartomeu Arnau.

Secretari d'Organització: Josep Singla.

Secretari Sindical: Severi Tarragó.

Secretari d'Agitació, Propaganda i Masses: Jaume Calmó.

Secretari de Premsa: Eugènia Reig.

Secretari de Milícies: Josep Alcalde.

Secretari de Finances: Joan Diaz.

Secretari Femení: Elionor Madrenas.

Secretari d'Esport i de Cultura: Sebastià Corredor.

Secretari d'Investigació: Francesc Sastre.

Secretari Jovenívol: Vicenç Català.

Aquest Comité pensa prendre, juntament amb les seves activitats revolucionàries del moment, una activitat ràpida i enèrgica per mitjà dels seus Secretariats que responguí a les necessitats de la barriada de Gràcia.

* * *

Assabentem els nostres afiliats i públic en general que al nostre estatge del carrer Ros d'Olano, 7 i 9 s'ha obert una llista de subscripció per a recaptar cabals a favor de les víctimes del feixisme.

A les oficines del Comité acceptem tota mena de donatius, les llistes dels quals seran publicades a l'òrgan del nostre Partit TREBALL.

Documents extraviats

Carnet U. G. T. ram Metallúrgic.

Carnet de Milícies Antifeixistes.

Cèdula personal.

Tots tres documents a nom de Jaume Albanell Cahué.

Socors Roig Internacional

Secció Catalana
Comitè Central

El caràcter sense partit del Socors Roig Internacional i la força que representa tenir setanta-sis seccions nacionals arreu del món, amb un contingent de vint milions d'afiliats, junt amb la simpatia de totes les capes treballadores i democràtiques a tots els països, fan que en aquests moments de lluita, del resultat favorable de la qual no hem dubtat des del principi, puguem aportar als valents lluitadors antifeixistes la solidaritat moral i l'ajut material necessari, així com als seus familiars necessitats.

Aquest Comité Central de la Secció Catalana, es trobà des del primer moment de la sublevació militar feixista, privat del valuós concurs d'elements que pertanyien a partits i organitzacions antifeixistes, que s'enroleren a les milícies i marxaren al front de combat o bé es dedicaren a altres tasques que els havien estat confiades per les seves respectives organitzacions.

De nou convocàrem totes les organitzacions polítiques, sindicals i culturals antifeixistes per a demanar-los un delegat i un suplent que vingués a col·laborar a les nostres tasques, formant part del nostre Comité Central, fins la celebració del nostre proper Congrés. La immensa majoria d'organitzacions de Barcelona, enviaren la seva delegació i la conformitat a la nostra demanda.

Reunits els delegats de les diferents organitzacions, fou nomenat un Secretariat que treballarà sota la presidència del company Serra Hunter, el qual fou elegit per a l'esmentat càrrec per unanimitat.

A aquesta última reunió, que tingué lloc dissabte passat, hi assistí en representació del Comité Executiu Mundial del S. R. I., el doctor Leo Katz, vingut a Catalunya per a informar-se de les necessitats i de l'ajut que aquesta organització antifeixista internacional pot prestar-nos en la qüestió de proveiment i sanitari. La seva noble tasca acomplida, continua el seu viatge cap a Madrid, per tal d'oferir també l'ajut internacional.

Prosseguint la nostra tasca d'ajudar els que lluiten contra el feixisme, hem tramés al Front d'Aragó quatre companys del Comité, acompanyats del Dr. Jaume Sales, a dur a les forces antifeixistes que lluiten contra la reacció, la salutació del Socors Roig Internacional i els porta material sanitari que ens ha enviat la nostra organització germana, de França. També els porten tabac i altres coses de primera necessitat. Al mateix temps, i aquesta és la raó primordial del viatge, tenen la missió d'estudiar la possibilitat d'instal·lar un Hospital de Sang al front, apadrinat per la nostra organització, el qual podrà ésser ampliat a mesura que ho demanin les circumstàncies.

Nosaltres fem novament una crida al poble de Catalunya perquè ens ajudi a unificar l'ajut i acabem amb la sèrie de capelletes que avui fan difícil aquesta tasca generosa per a la multiplicitat de peticionaris.

Nosaltres, contra el feixisme, diem: PRESENT!

Un deure

La col·laboració a TREBALL

El Comité Central de Premsa dirigia ahir a tots els militants del Partit Socialista Unificat i de la Unió General de Treballadors, una oportuna crida: ¡Col·laboreu, companys, a la difusió del vostre diari! ¡Lluiteu per aconseguir el tiratge dels cent mil exemplars de «Treball»!

Paral·lelament amb aquesta tasca immediata, apremiant, urgent, que exigeix l'esforç de tots, una altra feina reclama la col·laboració entusiasta d'alguns. Les pàgines de «Treball» frisen de rebre l'aportació dels companys militants que saben escriure, que poden informar, que tenen capacitat per a contribuir a fer del simple paper blanc, mut, indiferent, que entra a la rotativa, aquesta flama, guiatge i abrandament, que cada matí és posada a les mans dels treballadors de Catalunya.

A tots ells em dirigeixo amb atreviment immodest; amb l'exemple els commino.

Si pel treballador-lector, «Treball» és el seu diari indiscutible, pel treballador-escriptor, professional o vocacional, «Treball» ha d'ésser també el seu diari.

Cal que en dir a l'obrer, al menestral, al pagès, al minaire, al milicià de tots els fronts, que «Treball» és el seu diari, li oferim el millor diari: el millor pel seu contingut doctrinal; el millor per les orientacions tàctiques i consignes; el millor pel seu contingut informatiu; el millor, àdhuc, per la seva presentació. Aquesta supremacia, que en molts aspectes ja és aconseguida, el Partit Socialista Unificat i la U. G. T. pot obtenir-la plenament. Cal, només, que cap dels seus elements no en negligeixi la importància, que ningú no hi escatimi l'esforç. Certament que molts companys que poden ajudar-nos, avui tenen al seu càrrec importants serveis a atendre, organitzacions a encarrilar, alts problemes a resoldre. Per això, mentre es multiplica l'esforç dels altres, cal que la col·laboració al diari no sigui considerada com la darrera cosa a fer.

Tota la vida del Partit i de l'organització sindical ha de passar per aquestes columnes: tots els episodis de la lluita contra el feixisme han d'ésser recollits en la nostra informació; tots els problemes de la revolució en marxa han d'ésser estudiats i endegats a través de les nostres pàgines.

«Treball» ha d'ésser l'exponent de tota la capacitat revolucionària i constructiva de la U. G. T. i el Partit Socialista Unificat de Catalunya!

«Treball» ha de demostrar, davant de tot el poble antifeixista de Catalunya, el dret, la conveniència, i la necessitat que, en dies poc llunyans, el nostre Partit sigui el principal realitzador des del Poder, de la societat socialista que neix.

J. B. CLARET

Federació Catalana del Partit Sindicalista

El Partit Sindicalista assabenta tots els companys del Front Antifeixista que avui, dia 12, a les quatre de la tarda, s'efectuarà l'enterrament del seu milicià Joan Romero Balart, mort en la presa de Siétamo (columna Medrano), en defensa dels ideals que ens són comuns.

Tots els antifeixistes són pregats d'assistir-hi.

La comitiva sortirà del Casal del Partit Sindicalista, Portaferrissa, 22.

L'acció política de les nostres columnes

Milicias Antifascistas de Cataluña.
1.ª Columna (Tardienta)
BANDO

A los soldados, Guardias Civiles y Guardias de Asalto encuadrados en los destacamentos facciosos, sublevados contra el Gobierno de la República.

¡Hermanos, Ciudadanos, Compañeros!

Un grupo de generales ambiciosos, en combinación con los políticos reaccionarios enemigos todos del pueblo español, han intentado destruir España y ahogar en sangre todo cuanto en ella hay de noble, de honrado y de leal. Para ello han organizado un odioso «Golpe de Mano», una vergonzosa sublevación, valiéndose del engaño para arrastrar a ella a las tropas.

En no pocos sitios se dijo a los soldados y guardias que se les llevaba a defender la República. Tal ocurrió en Barcelona.

Pues bien, compañeros: La verdad es muy otra. Se os ha llevado a una sublevación no para defender a España, sino para destruirla. En nombre de España se os ha puesto al servicio de potencias fascistas extranjeras, que esperan el momento oportuno para caer sobre nuestra patria y destruirla, como han hecho en Abisinia y como aún se hace en China.

Nosotros, milicianos de Cataluña que derrotamos en 24 horas al fascismo en nuestra tierra, y que nos hallamos ya a las puertas de Huesca y Zaragoza a punto de exterminar definitivamente al enemigo, os gritamos, para ahorrar víctimas, con toda fraternidad y lealtad: ¡No continuéis haciendo el juego a los que han martirizado a vuestros compañeros y vendido vuestro país a una Nación extranjera!

¡Guardias Civiles! Vuestros compañeros de Cataluña, de Valencia, de Vasconia, de Madrid, de casi toda España han luchado y luchan bravamente en defensa de la República que jamás os ha regateado nada. Centenares de Guardias Civiles han sido asesinados por las hordas fascistas. ¡Vengadles poniendoos al servicio de la República! ¡Conservad vuestra tradicional historia de fidelidad a los poderes constituídos!

¡Compañeros soldados, hijos de trabajadores! Vuestro puesto de combate está al lado del pueblo, al lado de los tuyos. Tu no puedes luchar por la causa de los que explotan a tus padres. Los fascistas, los grandes propietarios, los amos de las fábricas, no son tus camaradas: Tu causa es nuestra causa. Ven con nosotros. No hagas el judas. Abandona a los enemigos de tu clase y a los tuyos propios.

¡Compañeros! ¡Guardias de Asalto! La sublevación llega a su fin; los enemigos de España y del pueblo van siendo rápidamente derrotados. Vuestros camaradas de toda España han contribuído heroicamente a derrotar a los facciosos, y sabrán derrotarlos hasta el fin, salvando las libertades populares. Muchos de ellos han muerto bravamente, torturados por los fascistas; vuestro deber es el mismo deber por el cual ellos han dado fervorosamente su sangre; Vosotros sois del pueblo. Habéis salido del pueblo. Sois nuestros. Carne de nuestra carne y sangre de nuestra sangre. No sois hijos de millonarios y no podéis ni debéis defender su causa. Venid con nosotros! ¡Venid con el pueblo! Venid con la República popular que es la verdadera España! Aquí no fusilamos a nadie; No castigamos a nadie. No es sobre vosotros sobre quien recaerá el peso de la ley; este caerá sobre los generales sin alma y sin honor, que os han engañado. Centenares de guardias y soldados engañados como vosotros, han pasado a nuestro lado y luchan en nuestras filas. Sois hijos del pueblo. Sois hermanos nuestros y os esperamos con el corazón y los brazos abiertos.

Guardias civiles, guardias de Asalto, soldados, la República, el pueblo, os esperamos a todos.

Por el Comité Militar de la 1.ª Columna
El Comisario político, M. Trueba. — El comisario militar, J. Barrio. — El jefe del Batallón, E. Sacanell.

L'enterrament del company Jaume Julià

Ahir, a dos quarts de cinc de la tarda, tingué lloc l'enterrament del que fou militant nostre i company de lluita Jaume Julià, mort en les circumstàncies tràgiques que relatàvem ahir.

La comitiva va sortir del nostre estatge del Passeig de Gràcia; seguí per la Plaça de Catalunya i per les Rambles fins al C. A. D. C. I., on el dol s'acomiadà. Una nombrosíssima comitiva de companys treballadors, seguia emocionada la despulla. Davant del local de la F. O. S. I. G. companys milicians presentaren armes.

El fèretre anava cobert de corones de flors: una corona del P. S. U. de C., del «Diari de Barcelona», dels companys de Contribucions, del C. A. D. C. I., dels seus pares i d'«Estat Català». També les floristes de la Rambla oferiren rams de flors com a darrer tribut.

Formava la presidència del dol una representació del Partit Socialista Unificat de Catalunya, els diputats Valdés, Arnau i Josep Fontbernat, amb els consellers de Cultura i Economia, Ventura Gassol i Josep Terradelles.

L'acte emotiu d'acomiadar-se de la despulla del bon militant Jaume Julià, acabà davant el C. A. D. C. I., el puny enlaire, i amb el cant de «La Internacional» i «Els Segadors», cantats a mitjà veu.

L'Ateneu Nacionalista d'Esquerra del Poble Nou s'adhereix al Partit Socialista Unificat

En la seva darrera reunió extraordinària, la Joventut d'Esquerra Estat Català de l'Ateneu Nacionalista d'Esquerra, del carrer Pallars, del Poble Nou, acordà adherir-se al Partit Socialista Unificat de Catalunya, i traslladar la seva residència a l'espaiós local de l'ex-Centre Moral del Poble Nou, carrer de Pujades, num. 172.

Es fa avinent, per tant, a tots els militants de la Joventut de l'esmentat radi, que per a tota mena d'informacions han d'adreçar-se, des d'avui, a aquest nou estatge.

Milícies Antifeixistes

Butlletí sanitari del 11-8-36

Aquest Comité, des dels primers moments, va prendre bona cura per a assegurar als combatents ferits un repòs apropiat, una vegada entrats en período de convalescència. A tal fi, aquest Comité va incautar-se seguidament de magnífiques propietats destinades a esser llocs de repòs ben merescut, per als herois del poble. A la llista, ja nombrosa, d'incautacions d'aquesta mena, hem d'afegir-hi avui un magnífic xalet situat a dos quilòmetres de Tossa de Mar, a la carretera de Sant Feliu de Guíxols, i així mateix, de dues cases pairals, situades una a la ja esmentada vila de Tossa, i l'altra al poble d'Alguaire, provincia de Lleida.

Totes tres han quedat subjectes a aquest Comité, que ha de destinar-les a casa de convalescència dels ferits del front, puix que reuneixen magnífiques condicions.

També ens complau d'assabentar que els Hotels Terramar, de Sitges, i Florida, del Tibidabo, han estat, així mateix, destinats a establiments de convalescència.

Compte amb els bergants!

Malgrat la nota publicada en tota la premsa diària per aquesta Comissió de Milícies Comarcals en la qual es referia a les nombroses queixes i denúncies contra els Comités locals, els quals exigeixen quantitats de diners i en molts casos aquestes elevades, recorrent en la majoria, a l'amenaça per paraula o carta, aquesta Comissió manifesta:

Que cap Comité local no té autorització per a conminar cap ciutadà al lliurament de cap quantitat, i, si així ho fan, s'atindran a les responsabilitats que aquesta Comissió els pot exigir.

EL COMITE

Un company del P. S. U. altra vegada al front aragonès

Ja restablert de l'accident d'auto que l'havia fet tornar a Barcelona des del front aragonès, on lluitava en la columna de Pérez Farras-Durruti, hem tingut el gust d'estrènyer la ma del nostre amic i camarada, terme enllaç del P. S. U. Jordi Viola i Gallemí.

L'esmentat company tornarà a incorporar-se a la seva columna probablement avui mateix.

(c) Ministerio de Cultura 2005

Els ex-generals Goded i Burriel compareixen davant la justícia

Després de defensar-se sense gallardia, han estat condemnats a mort

La sentència és comunicada a Madrid

(Ve de la primera pàgina)

Lectura sumarial

La lectura del sumari, que ha durat prop de cinc quarts, acaba a dos quarts de nou del matí. Mentre durava aquesta lectura s'han sentit uns crits tumultuosos defora. Probablement era una barca plena de gent que passava fent gatzara, però potser per la ment dels acusats pot haver passat la idea d'una manifestació que venia cridant i exigint la consigna d'aquests dies, gravada en una pancarta: «Pena de mort als feixistes!».

L'interrogatori

Ambdós acusats contesten correctament les preguntes de llur defensor i les del Ministeri Fiscal. (Aquestes preguntes i contestes ja les trobarà el lector a seguit d'aquesta crònica general del Consell de Guerra.) Contesten correctament, sí, però no pas amb decisió ni amb convenciment. Hi ha un cert titubeig, una mena d'inestabilitat cerebro-vocal, com si els manqués aquell punt fort on sostenir-se per a poder vèncer l'ambient de desconfiança que plana dins el saló; aquell argument prou sòlid i semi-veridic per a poder justificar llur actitud que ha fet vessar tanta sang del poble fidel a la llei i a la Constitució.

Procuren, amb llurs contestes, no comprometre's massa. Tot allò de l'honor, de la valentia, de la gallardia, de la fermesa, falla. Falla com un encenedor sense essència. De l'essència, de la força espiritual i ideològica del crit de «Viva el fascio!», de què ens parlaven els seus apologistes, no en queda res més que la forma exterior, l'encenedor: l'home que, amb els seus esperons i les botes altes, passa cridant enfollit i matant i incendiant tot el que troba al pas.

—*No recuerdo...*

—*No iba contra los poderes constituidos...*

—*No tenía tratos con partidos políticos...*

—*No conspiré nunca...*

En aquesta actitud equívoca, en aques-

El traidor Goded, cap dels sediciosos de Barcelona

tes respostes inconsistents, les figures de Lluís Companys, Comorera i Pérez Farràs, quan llurs Consells de Guerra, fentse responsables davant llurs tribunals del moviment justificat — i tan justificat, ara ho veiem! — del 6 d'octubre, prenien un relleu considerable, grandiós, formidablement admiratiu...

Els testimonis saben la lliçó

Van anar desfilant els testimonis. El primer fou el general Llano. Després fou el general Aranguren. Després altres generals i altres militars. Tots contestaren les preguntes de la defensa gairebé coincidint. Llevat dels dos primers generals esmentats, que aportaren detalls concrets i incontrovertibles, els altres, processats així mateix per haver secundat el moviment sediciós, contestaven amb evasives i amb vaguetat, però coincidint l'un amb l'altre. Coincidint fins al punt que donaven la impressió d'una lliçó apresa, com així ho recollí, insinuant-ho, l'acusador en el seu informe final.

Edifici de la caserna de la Quarta Divisió, dés del qual el sediciós Goded es féu fort contra les forces lleials

Amb veu reposada, serena, el Fiscal parla...

A precs de l'acusador, el tribunal accedí que no fos desallotjat el saló per part dels assistents — que eren els periodistes en més gran nombre, ultra les forces de la guàrdia civil que presten servei al vaixell i part de la tripulació —, quan arribés el moment de l'informe fiscal.

Amb veu reposada, serena, el representant del Ministeri Fiscal pronuncia el seu discurs. El seu accent conté, tanmateix, una emoció sincera, l'emoció — diu — d'haver de complir el seu deure. El discurs és una bella peça d'oratòria càlida, cordial, però que amb gran claredat analitza i fixa, diríem amb netedat geomètrica, la responsabilitat dels acusats. Té bells paràgrafs elogiant l'actitud del poble, que va saber donar la vida per a impedir el triomf de la sublevació, «d'aquest poble català que, entusiasta i heroic, va defensar des del primer moment les institucions democràtiques, la seva llibertat, l'Estatut de Catalunya i la República». Esmenta, abans d'arribar a la conclusió final, la pena de mort a què més endavant haurà de referir-se, com insinuant, generós i misericordiós, als ànims de tots els presents, allò a què el deure l'obligarà. I, en haver d'indicar la pena, després d'haver acumulat naturalment, sense tortuositats ni sofismes, amb tota lògica, càrrecs i més càrrecs als de la banqueta, s'aixeca del seu seient. Tothom fa el mateix, àdhuc els acusats; hi ha un expectant silenci que omple tota la sala. El representant fiscal pronuncia la pena que, amb tota consciència del compliment del deure, creu que s'ha d'imposar.

No anaven contra els poders constituïts... i els atacaven!

Tot seguit pronuncia el seu discurs el defensor. Parla, també, un xic emocionat i construeix així mateix bells paràgrafs en vistes a la defensa dels dos ex-generals. Però l'acusació és tan sòlida, les proves del fiscal han estat tan rotundes i netes, els càrrecs i culpes tan concrets, que el sofisme ve sol i, per aquesta causa, no té prou força per a imposar-se. «Volien salvar Espanya contra els extremistes de la dreta i de l'esquerra.» «No anaven — diu — contra els poders legalment constituïts, als quals haurien retornat la seva força constitucional...» Bé; però llur objectiu era atacar aquests òrgans del poder constituït des del primer moment — com ja havia anticipat abans l'acusador.

El defensor s'adona de la contradicció a la qual ell mateix dóna volum, i, no atrevint-se, naturalment, a demanar l'absolució dels seus patrocinats, a la pena de mort demanada pel Ministeri Fiscal hi contraposa, tot seguit, una pena temporal sense indicació de durada.

«Pena de mort»

Els dos ex-generals acusats han escoltat aparentment sense inquietud els discursos d'ambdues parts, les conclusions del fiscal i del defensor. Diem aparentment perquè nosaltres, darrera d'ells, hem pogut veure com l'ex-general Fernàndez Burriel inclinava el cap traduint amb aquest gest un estat de descoratjament de resignació total. Goded, per la seva banda, estava rígid a la banqueta; una rigidesa forçada que li feia mantenir els muscles en tensió, i així podia evitar — li semblava que podia evitar — la descomposició nerviosa que a desgrat d'ell es manifestava, a vegades, en un lleuger tremolament de les cames, o bé en un neguit a les mans que, quan una no agafava l'altra, posava les dues a les butxaques per tal de, ben estirades, mantenir aquella rigidesa volguda que li donava una aparença de serenitat i de fermesa.

El president, acabats els informes del fiscal i de la defensa, ha preguntat als acusats si volien dir alguna cosa. Ambdós han respost sense veu, només amb un lleuger, imperceptible, moviment negatiu de cap.

S'ha donat per acabada la vista del Consell de Guerra Sumaríssim. El tribunal s'ha reunit per dictar sentència.

El record de les víctimes

Quan nosaltres, els periodistes, hem desembarcat a la Porta de la Pau, de retorn de l'«Uruguai», al carrer de Santa Madrona, davant la Mestrança, hem vist unes flors que tapaven la sang del qui fou Francesc Ascaso, que morí defensant el poble de l'escomesa brutal del militarisme feixista. I hem recordat, llavors, els nostres companys Ramon Jover i Brufau, Enric Pontbernat, i tants i tants d'altres — més de cinc-cents — que tacaren de sang tots els carrers de Barcelona a causa de la criminal insurrecció que tenia per caps dirigents a Barcelona, com s'ha vist avui en el Consell de Guerra, els dos ex-generals condemnats a mort, Fernàndez Burriel i Goded.

El Consell de Guerra sumaríssim

Es constitueix el Tribunal

A les set i cinc minuts arriba el general Aranguren, comandant militar de la Divisió, el qual conversa uns instants amb els que han de formar el tribunal i es retira de la sala.

Es constitueix el tribunal en la següent forma: president, comandant d'infanteria Guillem de la Peña; vocals: coronel Josep Punyet i tinents-coronels Nicolàs Martínez i Carles Redondo, d'infanteria, i els d'enginyers Màrius Jiménez i Josep Combelles; vocal suplent, el comandant d'infanteria Julià Mitchelena; vocal ponent, el tinent auditor de primera Salvador Campos; jutge instructor, el comandant de cavalleria Carles Caballero; fiscal, el tinent auditor de primera Pere Rodríguez; defensor, el comandant d'Est.. Major Antoni Aymat, i defensor suplent, el comandant del cos de trens Antoni Sànchez.

Comença la vista

El president dóna una ordre que no se sent a un sergent de la Guàrdia civil, que actua d'agutzil. El sergent avança cap a la porta i crida: «Audiència pública!» Són les set i divuit minuts. Entren diversos guàrdies civils que queden dempeus formant grup junt a la porta d'entrada. Alguns oficials del vaixell i personal de servei entren també al saló.

Quasi inesperadament apareixen davant el tribunal els dos generals processats. El general Goded vesteix de militar sense correctjam. Entra sense saludar i mirant a tot el seu voltant, amb les mans a la butxaca i perfectament afaitat i pentinat. El general Burriel, vestit de paisà, amb vestit gris, inclina repetidament el cap i saluda tots els presents. Ni un ni l'altre reflecteixen en aquest moment cap emoció. Entre dos números de la Guàrdia civil, armats, s'asseuen a una indicació del president els dos generals processats.

El president anuncia que queda constituït el Consell de guerra d'oficials generals format amb caràcter sumaríssim, contra els generals Goded i Burriel, pel delicte de rebel·lió militar.

Comença el sumari

El jutge instructor llegeix el sumari. Comença per la declaració prestada en el sumari pel general Goded, de cinquanta-tres anys, casat.

A les preguntes que se li feren pel jutge instructor sobre si era cert que es presentà el dia 19 a Barcelona i prengué el comandament de la Quarta Divisió Orgànica, respongué que sí i que ho féu a requeriments de la guarnició. Negà que el moviment es fes al seu nom. Digué que el dit moviment era apolític, com ho demostrava la intervenció de diversos militars de diverses ideologies, àdhuc alguns marcadament republicans; que no tenia caràcter feixista ni es pretenia alterar el règim, i que solament tendia a evitar que Espanya caigués en l'anarquia, com ho demostra el fet que els militars que s'aixecaren en armes ho feren al crit de visca Espanya i visca la República. Negà que fos el director del moviment, i diu que no sap qui ho fou ni creu que n'hi hagués. A ell se li comunicà, com acord pres en diverses reunions i Juntes

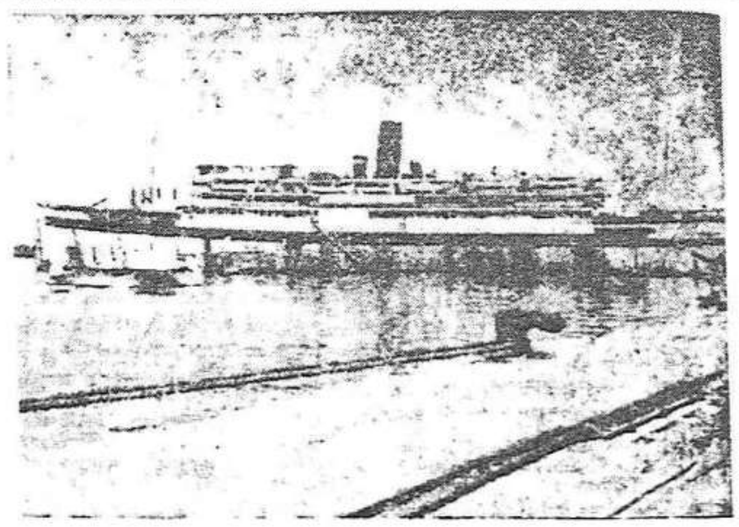

El vaixell «Uruguay» a bord del qual ha tingut lloc la vista de la causa contra els traidors Goded i Fernàndez Burriel

(c) Ministerio de Cultura 2005

Comença el Consell de Guerra. Goded i Fernàndez Burriel van a esser jutjats per llur infame actuació
(Foto Centelles)

ELS FEIXISTES DAVANT DEL POBLE

El Consell de Guerra celebrat contra Goded i Burriel ha posat al descobert una sèrie de detalls característics de la covardia dels feixistes.

Els dos feixistes militars que han estat jutjats sembla que no tinguin res a veure amb els crims comesos durant els dies 19 i 20 a Barcelona, ni amb els crims cometes pels seus amics i companys que encara actuen fora de Catalunya.

Els afusellaments que feren a la Plaça de Catalunya, per exemple, els diversos assassinats perpetrats amb la vilesa de treure bandera blanca per a poder disparar impunement contra el poble de bona fe, la iniciativa inqualificable de disparar darrera les dones i els infants portada a la pràctica pels que lluiten contra la República en diversos territoris de l'Estat espanyol, els afusellaments en masses sense formació de causa, sembla que no tinguin res a veure amb l'actuació dels dos capitostos militars de Catalunya.

El Tribunal que els ha jutjat sembla que ho ha tingut molt present. El defensor, militar retirat, ha cercat el truc de carregar les responsabilitats als que encara es defensen a Saragossa, a Sevilla i al Marroc. Però el poble, les masses antifeixistes, els familiars de les víctimes mai no podran ésser indulgents amb els assassins vulgars que són els feixistes.

Goded i Burriel han d'ésser executats. El sentimentalisme, els sentiments humanitaris expressats en defensa de l'indult seria un escarni als nostres germans caiguts i als germans que lluiten coratjosament a tots els fronts.

No h' pot haver indult.

Tampoc no podran deixar-se sense una condemna important els senyorets feixistes, militars de professió, que renegaren de llur promesa de fidelitat al règim i nets de casa bona que sortiren al carrer a defensar llurs interessos materials amb l'excusa que defensaven un ideal.

Tots els complicats de categoria han d'ésser condemnats. Són gent inaprofitable per al nou ordre revolucionari. No és possible que, deixats en llibertat, el país hagi de dedicar una part de les seves forces de vigilància a seguir les passes d'aquests elements que no cal esperar que es decideixin a treballar i ésser útils a la societat.

Els feixistes de Barcelona, militars i paisans, han d'ésser condemnats. Alguns són més responsables que d'altres, és clar. Però seria ingenu creure que un sol d'aquests oficials processats va anar al moviment enganyat com un simple soldat. No. Aquests oficials no obeien ordres dels superiors jeràrquics. Potser seguien un pla traçat pels dirigents, però és evident que el seguien completament identificats i completament addictes a la ideologia feixista.

Cap ciutadà honrat de Catalunya, cap antifeixista, cap obrer conscient no serà partidari d'indultar aquests dos capitostos militars de la revolta de Barcelona. N'han fet de massa grosses. I les han de pagar.

Amb les seves vides no seran pagades ni dues vides dels companys caiguts en la lluita.

Cal fer justícia.

celebrades per caps i oficials de diverses guarnicions d'Espanya i del Marroc. Assegura no conèixer els caps i oficials compromesos a Barcelona per al moviment, i que de les persones que l'acompanyassen en arribar a aquesta ciutat, no tingueren participació en el moviment, el seu fill, el seu amic Josep Casado, que estiuejava a les Balears, el seu ajudant Carles Lázaro Muñoz, un oficial de Marina, el nom del qual no recorda i un oficial de reserva que es presentà vestit de paisà oferint-li els seus serveis. En preguntar-li si el general Llano de la Encomienda estava compromès en el moviment, havia contestat que creia que no, però que res no podia afirmar en concret. A la pregunta de si es rendí contestà afirmativament, puix que només comptava amb cinquanta caps i oficials i cinquanta soldats a l'edifici de la Divisió, i creguè que era inútil tota resistència, per evitar, ensems, un major vessament de sang.

El general Llano de la Encomienda
(Foto Centelles)

Declaració de Burriel

Es llegeix després la declaració prestada pel general Alvar Fernández Burriel, de cinquanta-sis anys, casat. Aquest digué que per bé que afecte al règim, es disposà a sumar-se al moviment amb el propòsit de salvar Espanya de l'anarquia i al crit de visca la República, però sense arribar a prendre el comandament de les forces rebels. Digué també que anà a la Divisió a mig matí en un cotxe blindat; que allí no dóna cap ordre i que fou el general Goded qui destituí de comandament de la Divisió el general Llano de la Encomienda. Preguntat si sabia que el moviment anava a produir-se, contestà que només sabia el que es rumorejava a les casernes, però sense que ningú l'hagués informat directament.

Declaracions dels generals Llano i Legorburu

Seguidament es dóna lectura a la declaració prestada pel general Francesc Llano de la Encomienda, de cinquanta-quatre anys, casat. Digué que coneixia per referències del Govern que podia produir-se un moviment de tipus subversiu, i per evitar-lo estigué en contacte constant amb els generals amb comandament a la plaça, però que a les dues de la tarda del dia 19 es presentà el general Burriel, que dirigia el moviment, dient que es lliurava, però a condició que fos declarat l'estat de guerra per evitar que prosseguís la lluita. Com que el declarant es negà a aquesta condició, fou tancat en una habitació violentament. Després de tancat el que declara, fou quan arribà el general Goded i aquest li digué que era el traidor a Espanya i a l'Exèrcit, i comprova, a mès a mès, que el seu Estat Major s'havia posat obertament contra ell i a les ordres del general Goded. Afegí que sempre havia estat fidel a la República i que durant les hores que pogué mantenir-se en el comandament estigué en comunicació constant amb el Govern de la Generalitat, amb l'Aviació i amb les guarnicions de Tarragona, Manresa i Barbastre i amb les forces lleials d'Intendència i Guàrdia civil.

Seguidament es llegeix la declaració del general Just Legorburu, de seixantados anys, casat. Explicà que no fou invitat a rebellar-se, però en assabentar-se el dia 18 de juliol de la sublevació al Marroc ho comunicà al general Llano i, d'acord, prengueren algunes precaucions. Quan sortí la primera bateria al carrer, la matinada del dia 19, el declarant cregué que es tractava de forces lleials. Més tard s'assabentà per ràdio de la veritat.

Més declaracions

A continuació es procedeix a llegir la declaració del coronel d'Estat Major Manuel Moró, de cinquanta-tres anys. Quan fou preguntat si era cert que d'amagat del general Llano de la Encomienda, l'Estat Major preparava un aixecament, digué que no era exacte, i afirmà esser apòcrifa una ordre relativa al moviment que portava el segell de l'Estat Major. Afegí que el moviment no anava contra el règim, i explicà que quan entrà el general Burriel a la caserna general, indicà que lamentava que haguessin sortit les tropes al carrer, per bé que donava la seguretat que tornaríeu a la caserna si es declarava l'estat de guerra. Afirma que el general Goded feu presoner el declarant i que des d'aquest moment no pogué oposar-se a la seva actuació, ja que els altres oficials estaven a les ordres del dit general. Digué també que era apòcrif el ban declarant l'estat de guerra dictat pel general Gonzalez Carrasco, i que portava també el segell de l'Estat Major.

Després es dóna lectura al declarat pel general Aranguren, de la Guàrdia civil. Digué que no tenia cap notícia del moviment insurreccional, i que confiava absolutament en la disciplina de les forces al seu comandament, com així li ho feu present el coronel del 19 Terç al conseller de Governació en garantir-li que la Guàrdia civil compliria amb el seu deure extremant la prudència i la serenitat per evitar que s'arribés a una topada sagnant. Des de Governació s'exposà al general Llano la conveniència de sortir urgentment tropes lleials al carrer, i es trobà que solament responien al seu requeriment una companyia d'Intendència amb un comandant i un capità, per la qual cosa es disposà que les forces de la Guàrdia civil a les seves ordres sortissin al carrer per complir el seu deure en defensa del Govern legalment constituït. Explicà després que els generals Goded i Burriel l'invitaren a sumar-se al moviment, i es negà no solament a complir aquesta invitació, sinó a exigir-los que es reintegressin a la legalitat, la qual cosa no feren, especialment el general Goded, esclau d'una obsessió que no li permetia abandonar el camí que havia emprès com ho demostra el fet que segrestés el general Llano de la Encomienda i el seu ajudant. Exposà en termes càlids l'actuació heroica i abnegada de la Benemèrita, que sortí a combatre les forces rebels per defensar la República i l'ordre, sense perjudici de protegir després de les rendicions, àdhuc amb perill de la seva vida, les dels militars rendits.

Acaba l'apuntament

Després són llegides les declaracions fetes pel sergent Aguilar Marín, que veié el coronel del regiment de Cavalleria arengar les tropes i pel comandant Guillem Rico que veié sortir les forces i acompanya el general Burriel fins al despatx del de la Divisió. Ignora qui comandava els soldats i sabé després pels paisans que es preparava un moviment semblant al del 6 d'octubre. Pel tinent de Cavalleria Pujol, que ratifica el dit pel comandant Rico, afegeix que en desembarcar el general Goded a les naus de l'Aeronàutica Naval, li rendiren honors forces d'Aviació i soldats, i el general Goded donà un visca Espanya i un altre a la República.

Després es llegeix el declarat pel tinent-coronel d'Alcàntara Jacob Roldan, el qual digué haver rebut un advertiment del general Burriel comunicant-li que aquest s'encarregava del comandament de la Divisió fins que arribés el general Goded. Volgué posar-se en comunicació amb el general Llano o amb el cap d'Estat Major, i no pogué aconseguir-ho. Més tard el crida el propi Goded, i li demanà que li trametes forces a la Divisió, però no complimentà aquesta ordre. Afegí que no l'invità ningú a participar en el moviment i que desconeix la intervenció que tenia en el moviment el capità López Varela.

El comandant d'infanteria, Lázaro Muñoz, ajudant del general Goded, digué en la seva declaració, que havia limitat la seva actuació a romandre constantment a les ordres del general, com era el seu deure, i que ignorava l'objecte del viatge. També declarà que en veure el general Goded que la resistència era inútil contra ell mateix, però que ell el féu desistir, prengué una arma, amb la intenció d'utilitzar-la. Feia temps que es rumorejava a Madrid, on es trobava amb permís el declarant, que es produiria un moviment militar per frustrar-ne un altre de caràcter comunista.

El capità de cavalleria Puig Jiménez digué que el seu coronel arengà els soldats amb visques a Espanya, per impedir que esclatés un moviment extremista, però que no participà en la insurrecció ni sap qui la dirigí.

Un altre capità de cavalleria, Ferrand Ochoa, ignora qui dirigí la rebel·lió.

En una segona declaració del general Llano es fa constar per aquest que el divendres, dia 17, consultà al ministeri de la Guerra si podia destituir els comandamenta de dubtosa lealtat a la República i se li contestà afirmativament. Convocà els generals Sampedro, Burriel, Legorburu i l'auditor coronel Ferrer, els quals li donaren tota mena de seguretats que a Barcelona no ocorria res anormal i per confirmar aquesta seguretat els esmentats generals anaren a passar la nit a les seves respectives casernes, des d'on li comunicaren que la normalitat era absoluta. Després resultà que en donar ordres per reprimir els facciosos que havien sortit al carrer els caps dels regiments li contestaren amb vacil·lacions. A les cinc telefonà al Prat, ordenant que focsin bombardejades les forces rebels. En demanar novament reforços s'adonà que estava intervinguda la comunicació telefònica i refereix una escena violenta amb el capità Lizcano, en exposar-li aquest els seus temors que pogués ésser assaltat l'edifici de la Divisió, degut a la poca força amb què comptaven i el perill que corrien tots en tal cas. El declarant arrencà llavors la llorejada al capità Lizcano, dient-li que no era digne d'ostentar-la qui tant temia per la seva vida. El capità, a més un gest de treure la pistola, la qual cosa impediren els ajudants del que declara. En negar-se a acceptar la indicació de Burriel de declarar l'estat de guerra, Burriel digué que es rendia. Dos capitans, entre ells Lizcano, s'opossaren a tal cosa i amenaçant el general Llano amb les seves pistoles li digueren que era ell qui havia de rendir-se. Burriel aturà els impulsius capitans, dient-los que la primera condició que ell havia posat en sumar-se al moviment era la que s'havia de respectar la vida del general Llano. Però aviat es produí una altra escena violenta, en entrar el general Goded i dir-li traidor a Espanya i l'exèrcit. Goded tragué la pistola, ensems que deia:

—Et mataré.

A la qual cosa contestà el general Llano:

—No ho faràs, perquè ets un covard.

L'Estat Major de Llano que seguia Goded, el desarmà.

Són llegits, pel secretari, els resultats de les diligències practicades, que justifiquen el procediment sumaríssim i el fiscal renuncia a la lectura de les conclusions.

Interrogatori als processats

El defensor pregunta al general Goded si donà ordres durant el moviment sediciós, i el processat contesta que no ho pogué fer per estar incomunicat.

En preguntar-li si vingué a Barcelona per posar-se al front del moviment contesta afirmativament.

El fiscal li pregunta si pot dir qui el requerí perquè vingués a Barcelona, a la qual cosa respon que no ho sabia.

—Quines mesures prengué en arribar a la caserna general de la Divisió?

—No en vaig poder prendre cap.

—No és més cert que desposseireu del comandament el general Llano?

—No el vaig despossseir perquè no tenia cap comandament. Estava ajegut en un sofà.

—No era el general Llano el general de la Divisió?

—Jo crec que ja no ho era.

(Segueix a la pàgina 11)

El Tribunal que presideix el coronel Guillem Peña Cual
(Foto Centelles)

176
(c) Ministerio de Cultura 2005

Cada dia s'accentua la desmoralització en el camp enemic

En alguns llocs la situació dels rebels és tràgica

Per la seva gran eficàcia, l'aviació antifeixista provoca el pànic amb la seva sola presència

Des d'aquestes columnes, hem parlat ja moltes vegades d'optimismes que, per no haver deixat mai de confirmar-se, ens donen plena autorització moral per a seguir parlant en el mateix sentit.

Avui volem accentuar encara més el to del nostre optimisme, per la senzilla raó que les darreres notícies que arriben fins a nosaltres ens ho permeten fer d'una manera axiomàtica, que pensar en possibles contradiccions seria tant com llançar-nos a una campanya derrotista.

Ho hem dit moltes vegades que la confiança que tenim en la victòria total i definitiva de les forces populars no s'ha basat mai en hipòtesis de dubtosa confirmació, sinó en fets reals que ens permeten parlar amb aquesta fermesa i seguretat amb que ho venim fent. I és també degut a això que, malgrat haver portat els nostres pronòstics fins a terrenys rotundament afalagadors, ni una sola vegada ens hem vist en la precisió d'haver hagut de recórrer a rectificacions que fets imprevistos — tan susceptibles de produir-se en una guerra de les característiques de la que venim sostenint contra el feixisme — deixarien a bastament justificats.

Hem dit que avui volíem sentir-nos més optimistes que mai i afegirem ara que aquest augment de confiança no es basa en absolut en la creença del nostre triomf, puix que d'això no n'hem dubtat un sol moment, sinó en la seva imminència, que el desenvolupament de les coses palesa amb una diafanitat impossible de passar desapercebuda per ningú que es miri les coses des d'un punt de vista serè i desapassionat.

El nombre cada vegada més crescut de les posicions que van ocupant les forces populars; el material de guerra que ininterrompudament cau en el seu poder; les deserciones que no paren de produir-se en el camp enemic, totes les quals passen a engruixir les columnes antifeixistes; el cercle amb què dia per dia van estrenyent-se les principals poblacions dels rebels; la dificilíssima situació moral i material dels facciosos, que s'agreugen per moments, i, en resum, altres tants factors no menys dignes de tenir-se en compte, ens donen peu per a creure que les lluites decisives que han d'ofegar per sempre més el virus feixista no poden fer-se esperar.

Aviat, doncs, quedaran venjats els innombrables crims amb què la púrria reaccionària s'ha manifestat tal com era en aquestes jornades dolorosíssimes que seran condemnades amb el màxim rigor en el llibre de la història de la civilització i del progrés humà.

A Maó, l'intent de sublevació fracassà des del primer moment

Més detalls de la tràgica situació en què es troben els sublevats i dels seus criminals procediments

Maó (per correu). — Segurament ha estat l'illa de Menorca una de les poblacions en què més aviat es resolgué la situació a favor del Govern legítim.

A partir del dia 18 començaren a circular rumors que el general Franco pensava sublevar-se. Immediatament, entre els sots-oficials i classes corregué la natural alarma i es prestaren a contrarestar el moviment facciós. Es celebraren diverses reunions per la Unió Militar Antifeixista i es posaren en contacte amb els elements obrers. Com que s'observà que els oficials es trobaven al departament de banderes, aquella nit es constituí una vigilància a les casernes. Aquella nit es trobaven bastants sergents al Casino de sots-oficials, i es presentà el comandant Sampol, que amb aire despòtic els mandà anar a la caserna. Després de canviar impressions, decidiren complir l'ordre, puix que així podrien actuar millor per a contrarestar la sublevació.

A les casernes pogueren observar que la tropa es posava francament al costat de la República. A l'hora del dinar, les classes i sergents foren enviades a llurs domicilis a menjar i llavors ho aprofitaren els elements oficials per a declarar l'estat de guerra i detenir diversos sergents i sots-oficials, alguns d'ells directius del Casino de Classes, que fou clausurat. A la tarda continuaren llur propaganda davant la tropa i a mitja tarda els sergents i sots-oficials foren reunits a la caserna de Santiago pel comandant Rodríguez i el capità Pascual, els quals els preguntaren si podien comptar amb ells per a la causa que defensaven. Els contestà el sergent Ismael Rodríguez que no es podia comptar amb ells perquè el seu lloc estava al costat de la República.

Llavors els oficials desarmaren els sergents i sots-oficials de la caserna de l'Esplanada. També s'havien preocupat que a les Companyies no hi hagués cap munició i en canvi cada un d'ells s'havia provist de diversos carregadors de pistola i granades de mà. Com que de moment les classes i sots-oficials no adoptaren una actitud violenta, l'oficialitat s'anà confiant i tornà les pistoles als sots-oficials. Aquests, llavors, es prestaren a reconquistar les casernes.

Durant el dia 19, encara que hi hagué un intent dels oficials de treure les tropes al carrer, els sots-oficials i sergents havien aconseguit establir contacte amb el personal de la base naval. El telegrafista d'aquesta base havia de donar, després de parlar amb Madrid, l'ordre de reconquistar les casernes. Aquell dia, a la tarda, el comandant Alvarez proposà als sergents de la caserna de Santiago Rodríguez i Sànchez, que es pactés un acord entre oficials i sots-oficials per a seguir amb l'estat de guerra, mantenint l'ordre a la ciutat. A això, els sots-oficials contestaren amb les següents proposicions:

—Alxecament de l'estat de guerra i restabliment de la normalitat. Llibertat dels detinguts i que la guarnició enviés un telegrama d'adhesió al ministre de la Guerra i a la Base Naval de Cartagena. Per últim, exigien que sortissin les forces a derogar la proclamació de l'estat de guerra.

L'oficialitat no es mostrà propícia a aquestes exigències. Entretant, el brigada Pere Màrquez, s'entrevistà amb el comandant militar, ex-general Bosch, al qual trobà amb ànim molt decaigut. En vista d'això, els sots-oficials cregueren que no hi havia temps a perdre. Es traslladaren els sergents a les casernes i comminaren el comandant Alvarez que tenia més remei que rendir-se. Sots-oficials i classes pujaren a les Companyies i es posaren sobre les armes i trobaren la tropa posseïda de gran entusiasme patriòtic i en la major situació d'ànim i de disciplina. Els soldats s'apoderaren de les armes per si hi havia necessitat de fer ús d'elles i ocuparen els punts estratègics de la caserna per dominar el quarter dels oficials. El sergent Rodríguez intimidà els oficials a rendir-se. Els oficials sortiren al pati i foren desarmats i després detinguts. Després d'ésser reduïts a presó, baixaren les Companyies al pati, on després victorejaren Espanya, la República i l'Exèrcit. Prengueren els comandaments de la caserna, els sergents Eloi Sànchez Acuña i Didac Vidal López, sota la direcció del d'igual empleu Marian Rodríguez. Els tres s'encaminaren a sotmetre als oficials de la caserna de l'Esplanada. Portaren amb ells diversos companyies i en passar davant la caserna de Guàrdies d'Assalt, se'ls uniren aquestes forces i tots junts victorejaren la República i es presentaren davant la caserna. En el trajecte se'ls havia unit gran nombre de paisans.

Entretant, el citat Màrquez havia alliberat els obrers que estaven detinguts a la presó. La rendició de la caserna de l'Esplanada no oferí dificultat. Caps i oficials lliuraren l'armament i forces de l'Esplanada sortiren a derogar l'estat de guerra. Amb això, tant les forces d'Infanteria com les d'Assalt, Carrabiners, Guàrdia civil d'aquesta plaça, quedaren a la disposició del Govern de la República i a l'expectativa de l'actitud que adoptés el Grup d'Enginyers i el regiment de Costa de guarnició a Villacarlos. També aquests foren sotmesos amb facilitat.

Immediatament i a partir del dia 21, començaren a concentrar-se a Mahó les Milícies antifeixistes que es presten a reconquerir Mallorca.

S'han refugiat a Màlaga, fugint del vandalisme dels feixistes, més d'un miler de persones dels pobles dels voltants

Màlaga, 11. — Segueixen les detencions de feixistes i elements sospitosos, enemics del règim i malfactors, que ingressen a la presó. Per disposicions superiors, han quedat suspensos de càrrec i sou, fins a veure el resultat de l'expedient oportú, vint-i-sis funcionaris del Cos d'Investigació i Vigilància, entre ells els comissaris Araguaz, Alvarez i Santullano. De la Comissaria de la Provincia se n'ha fet càrrec un inspector. Hom segueix atorgant els càrrecs superiors a classes i soldats que es distingiren per llur comportament en les últimes accions de guerra. Hom continua rebent oferiments de persones de totes les edats per anar al front de batalla. Continua l'arribada a aquesta capital d'elements dels pobles en els quals els facciosos han comès tota mena de malifetes i actes vandàlics, els quals venen a refugiar-se aquí.

Entre ells figuren una mare amb cinc fills, el major de quatre anys, procedent del poble de La Roda, la qual no sap la sort que hagi pogut córrer el pare. Màlaga els aten amb tot l'afecte. Els refugiats passen del miler. Hom els ofereix robes i aliments i els són prodigades paraules d'encoratjament, per la qual cosa han expressat llur gratitud aquells que ocupen l'empar de la nostra ciutat.

Els generals rebels veuen perduda la partida

El Govern de Bèlgica s'ha incautat de 50 vagons amb material de guerra adquirit pels rebels

Madrid, 11. — «El Socialista» publica una informació de Londres que diu així:

«S'ha sabut per un telegrama de Gibraltar que diversos generals rebels han celebrat una reunió a Càdiz, per tal d'examinar el curs de les operacions, del resultat de les quals sembla que no estan gens satisfets.

En aquest telegrama s'afirma que els generals rebels volen intentar intensificar la seva acció a diversos fronts, car de continuar les coses com fins ara, la causa està totalment perduda.

Es parla de donar el comandament de les noves operacions al general Franco, la qual cosa s'interpreta com el reconeixement del fracàs dels altres generals sublevats.

També s'ha sabut que el Govern belga, que des del primer moment va donar la seva conformitat a la iniciativa del Govern francès referent a la neutralitat, s'ha incautat de cinquanta vagons amb material de guerra adquirit pels rebels.»

Sobre les casernes i fortificacions de Granada han estat llançats cinc mil quilos de bombes en un sol dia

Múrcia, 11. — Telegrames de la columna murciana que avança sobre Granada diuen que la població de Santa Fe ja queda a reraguarda de les nostres línies.

La columna ha establert contacte amb un fort contingent de milicians que avança des d'Alcalà la Real, i ambdues han ocupat magnífiques posicions al front.

La columna que desembarcà a la costa i conquistà Loja ha seguit el seu avanç, netejant d erebels la comarca.

En un sol dia la nostra aviació ha llançat cinc mil quilos de bombes sobre les casernes i fortificacions de Granada, on ha fet grans destroces.

Dos avions enemics volaren sobre Alquifer i altres poblacions. Immediatament sortiren en llur persecució dos dels nostres aparells. Un dels avions enemics aterrà en un camp pròxi ma Granada, però capotà i s'incendià.

L'altre aparell fou derrocat.

Després els nostres avions llançaren diverses bombes de cinquanta quilos, amb les quals assoliren els objectius que es proposaven.

Els serveis de vigilància de Madrid seran realitzats per forces del Govern

Les Milícies han quedat concentrades a llurs casernes generals, disposades a cobrir qualsevol eventualitat

Madrid, 11. — «El Liberal» publica unes declaracions del ministre de la Governació a un seu redactor.

Digué el general Pozas al periodista, que des del càrrec que ocupa solament vol prestar a Espanya els serveis que al règim han de prestar-se, per a la qual cosa no regatejarà en el més mínim el seu esforç, voluntat, entusiasme i lealtat.

Dedicà càlides paraules d'elogi i agraïment a les forces lleials al Govern i als milicians que tan heroicament lluiten en defensa dels principis de la República.

Continuà dient que la seva impressió es optimista i cada dia que passa les nostres tropes avancen i s'apoderen de nombrós material, gran quantitat d'armes i municions.

Significà la normalitat amb què es desenrotlla la vida a Madrid i manifestà que en vista d'això s'havia acordat que els serveis de vigilància, a partir d'avui, siguin exercits per les forces del Govern. Així s'acordà ahir en una reunió a la qual assistiren directius de les organitzacions C. N. T., U. G. T. i comunistes, que reconegueren la conveniència que les milícies, en lloc de patrullar pels carrers, es concentrin a llurs casernes generals, on poden estar disposades a cobrir qualsevol eventualitat.

Es referí també a l'haver estat sense llum aquests dies Madrid, i manifestà que havia estat una experiència, amb la finalitat de perfeccionar més el normal funcionament dels serveis i una tàctica per a observar el grau d'obediència de la població civil.

No es poden realitzar les operacions de guerra — continuà dient — d'acord amb les conveniències i a la tàctica dels comentaristes de café, perquè hi ha ocasions que convé prendre una posició per a abandonar-la després i realitzar un moviment tàctic envoltant que faci desmoralitzar i fugir l'enemic. La guerra de la guerra.

Acabà dient que la tranquil·litat es completa i espera que el poble prestarà el seu ajut al Govern en tot el que sigui necessari.

(c) Ministerio de Cultura 2005

Pàgina 9 TREBALL Dimecres, 12 agost 1936

El Govern de Madrid rep nombroses ofertes per a col·laborar en la lluita contra el feixisme

Els facciosos de Granada tenen un pànic cerval a la nostra aviació

Madrid, 11. — Pel Gabinet d'Informació del Ministeri de la Guerra s'ha radiat aquesta tarda una nota en la qual hom diu que el Govern ha rebut en el dia d'avui nombrosos oferiments de diverses ciutats i pobles d'Espanya per a formar i equipar Milícies que puguin ésser portades pel comandament als indrets que assenyali, amb vistes a activitats de gran volada.

El Sr. Giral ha agraït molt aquestes mostres d'adhesió i entusiasme i ha pres bona nota dels oferiments, i així mateix ho ha fet el ministre de la Guerra, per tal de fer-ne ús en moment oportú. Per ara hom no ho considera necessari.

Compta el Govern a hores d'ara amb molts efectius que no ha utilitzat, per bé que espera l'ocasió de fer-ho en un moment determinat per a una acció decisiva o poc menys que decisiva.

La situació no ha variat a la ciutat, on hom segueix treballant com aquests dies últims, i la normalitat és completa.

L'aviació republicana, que des del primer moment està desplegant tanta activitat i realitzant tan assenyaladíssims serveis, ha emprès aquesta tarda i continua a hores d'ara una dura ofensiva sobre amples sectors enemics i ataca certs nuclis de comunicacions molt importants a la reraguarda enemiga. Fins ara els objectius assenyalats s'han complert amb absoluta precisió i eficàcia extraordinària. No podem ésser més explícits per consideracions que els nostres clients sabran comprendre.

De Granada es reben notícies que a un dels llocs avançats de les nostres forces d'Andalusia s'ha presentat un soldat, fugitiu dels facciosos granadins. Conta que el cap facciós ha afusellat alguns soldats i tres guàrdies civils que es resistien a obeir les seves ordres. D'aquesta manera vol imposar la disciplina. El que més temen els facciosos granadins és l'aviació, la sola presència de la qual els fa fugir. Solen refugiar-se a la Cartoixa i a les immediacions de l'Alhambra.

Escassegen els queviures. Els facciosos han sortit pel alguns pobles a l'efecte de trobar-ne, puix que voluntàriament hom no en porta a la ciutat.

Fa dos dies que, en vista del pànic davant l'anunci d'un atac aeri per part de l'aviació republicana, un cap d'artilleria facciós manifestà que hom no havia de tenir temença de cap mena, car d'un moment a l'altre hom rebria diversos canons antiaeris de l'estranger i que arribarien uns tècnics del mateix país els quals s'encarregarien d'aquests canons. Això indubtablement ha estat dit amb el propòsit de donar confiança als granadins. Tot i això, existeix la sospita que els esmentats canons no arribaran mai i hom suposa que tot serà pura invenció destinada a tranquil·litzar els ànims de la població. El mateix soldat fugitiu refereix que alguns avions de les nostres forces han llençat premsa de Madrid i que es perceben els discursos que pronuncien per ràdio distintes personalitats de la República, d'entre els quals han estat escoltats amb molt d'interès els pronunciats per Indalecio Prieto i «La Pasionaria».

A Tardienta han arribat 400 milicians més

Tardienta, 11. — Al so de la Internacional, aquest matí han arribat quatre centúries per a reforçar les columnes de milícies antifeixistes que es troben en aquesta població. (Primitiu Raga, corresponsal de guerra.)

Els rebels d'Almudévar completament desmoralitzats

Tardienta, 11. — Aprofitant-se del bombardeig que la nostra aviació efectuà ahir sobre els rebels d'Almudévar, a la matinada aconseguí escapar un presoner que en arribar fins a les nostres columnes, ha explicat que els elements feixistes de l'esmentada població han perdut tota la seva moral. La seva manca de confiança en llurs pròpies forces es manifesta d'una manera ben notòria quan acciona l'aviació antifeixista. En aquells moments, el pànic és indescriptible.

La tarda d'avui l'hem dedicada a reforçar les nostres posicions, per tal d'estar ben preparats per a futurs esdeveniments.

Durant tot el dia, els facciosos no han donat senyals de vida. (Primitiu Raga, corresponsal de guerra.)

Victòria Kent s'adreça a les dones d'Ibèria

«Hem recollit criatures - ha dit - que mai no havien dormit damunt un matalàs»

Madrid, 11. — A les quatre de la tarda, des del micròfon del Ministeri de la Guerra, la diputada d'Esquerra Republicana camarada Victòria Kent, s'ha dirigit a les dones espanyoles per exhortar-les a complir amb llurs deures en relació amb les víctimes del feixisme i preferentment amb els orfes dels milicians i forces lleials a la República.

Digué que la dona ha de sortir de la seva llar per alleujar la trista situació en què es troben els ferits lleials en la lluita contra la subversió feixista; i així la dona troba en aquests moments una elevada missió a complir en els hospitals; però on vertaderament es elevada la missió de la dona en les actuals circumstàncies, es en relació els orfes dels combatents lleials.

Afegí que la dona ha de prestar el seu calor per a minvar, per a fer que desaparegui la misèria infantil, proporcionant calor de fogar a aquells nens que no el tinguin.

Som dones de realitats — continua dient — i a elles ens concretem sempre. Hem recollit petits que mai, escolteu-ho bé dones espanyoles, que mai no s'han ajegut en un llit, ni fins i tot en un matalàs, i plorant el record de la misèria soferta ens demanaven no tornar a les cabanes dels seus pares. Això no pot continuar a Espanya. Això ha acabat a Espanya, dones i mares espanyoles; i ha acabat, perquè les dones volem que acabi, perquè les dones hem fet el miracle que a Espanya quedi ja acabada la misèria infantil.

L'Estat anà sempre darrera la solució del problema; i l'Estat es troba avui amb el problema resolt per l'ajut generós del poble i per l'aportació de la dona.

L'assistència social està coberta així, en una de les seves obligacions més importants. I ens interessa assenyalar que això no és una fórmula completa de la solució del problema. No; totes les entitats que funcionen avui en aquest sentit, és necessari que estiguin sota un mateix control i totes les dones que prestin llur ajut de manera incondicional, s'han de fer a la idea que llur ajut ha de perdurar d'una manera permanent. No es aquesta obra filla del moment, sinó que és una obra que ha de respondre a necessitats permanents com permanent és aquesta necessitat.

Parlant del sentit com cal educar i formar el nen per convertir-lo en l'home de demà útil a la societat, digué que cal formar una Espanya nova en la qual l'odi despertat i escampat pels enemics d'Espanya es consumeixi en aquesta generació. Cal educar el nen en l'escola del treball i hem d'imposar-nos l'obligació d'acabar amb l'Espanya vella, decidintnos als sacrificis que exigeix i que exigirà Espanya i inculcant als nens l'amor i el sentiment que ells mateixos han de crear aquesta Espanya que ha de resorgir.

Demà vindran els nostres milicians de tots els fronts, tornaran els els nostres milicians; es tancaran els hospitals; posarem mans a l'obra de reorganització d'Espanya i llavors l'ajut i la col·laboració de la dona serà més necessària encara que avui. Necessitarem recollir aquests nens que quedaren sense pare per sempre i haurà d'impedir la misèria a les llars del proletari. Necessitarem posar Espanya en condicions que camini amb pas ferm i segur i ningú no pot ajudar en aquesta tasca com vosaltres, dones espanyoles, que heu de seguir emparant aquesta petita amb el vostre esforç i el vostre cor, exiliant la misèria del seu costat.

Posem els nens en contacte amb l'escola, amb la fàbrica, amb el taller, amb el camp. Aquesta és l'obra que hem de portar a terme per a la regeneració futura. I per això, vosaltres, dones espanyoles, heu de seguir donant el magnífic exemple que doneu a tot el món.

Els camperols replegats a la Serra, esperen amb anhel que se'ls lliurin fusells

Interessants detalls del moviment facciós a la província de Sevilla

Madrid, 11. — Ha arribat a Madrid, després d'un accidentat viatge, el nostre corresponsal a Cazalla de la Sierra, Salvador Viciana. Ens ha explicat alguns detalls del moviment facciós a la província de Sevilla.

Fets amos de la capital, els seguidors de Queipo, iniciaren sense perdre temps, una sèrie de malifetes sens fi, que mai no podran ésser merescudament castigades. Víctimes propiciatòries foren les joventuts llibertàries de Sevilla, la resistència i heroisme de les quals són difícilment superables. Quan hagueren infringit a Sevilla, a les classes treballadores, una dolorosa repressió, dedicaren unes columnes compostes de feixistes, en llur major part, encarregades de fer els atacs als pobles, vestits de legionaris, per imposar així major esporuguiment entre els camperols.

Les seves primeres actuacions, n tan horroroses, que des del primer moment, famílies senceres de tots els pobles que estaven amenaçats de llur atac, marxaven de llurs domicilis. A Cazalla, fou un dels indrets on major fou el contingent de refugiats. L'atac a Cazalla, pels sediciosos, fou dirigit per feixistes d'aquella població que, bons coneixedors de les entrades que té, sorprengueren amb relativa facilitat els escassos ciutadans que comptaven amb algun armament, però imperfecte. Tot i això, la resistència fou llarga, fins que una avioneta civil, llançant bon nombre de bombes, decidí la victòria facciosa. Resultà vergonyós explicar els excessos a què es lliuraren els feixistes que formaven a les ordres de l'ex-general traïdor. Els elements del Front Popular de Cazalla, es decidiren a iniciar l'atac a la caserna de la guàrdia civil. Miners, especialment, amb bona provisió de dinamita, es llançaren a l'atac, i la rendició de la guàrdia civil no es féu esperar. Els trenta-dos sublevats que es trobaven a la caserna, es lliuraren sense condicions. En l'acció, els lleials únicament sofriren una baixa.

El poble de Constantina, volgué imitar la conducta del poble de Cazalla i assetjaren la caserna el dia 25 de juliol. Ben assetjada la caserna, aconseguiren el propòsit dotze dies després, afortunadament sense cap baixa. Les armes que tenien els facciosos, foren enviades totes a Villanueva de las Minas, per tal d'armar els minaires. Quan els feixistes arribaren a Castelblanco, la població l'havia evacuat totalment i únicament trobaren ocupada la caserna de la guàrdia civil, on s'havien resistit els guàrdies sublevats. Seguiren al Pedroso, on es féu forta resistència i quan a la fi aconseguiren vèncer a costa de bon nombre de baixes, intentaren la marxa damunt Cazalla, on arribaren a primeres hores del matí. A les nou iniciaren les hostilitats amb dispars de morter, metralladores i fuselleria. El poble els féu front amb gran heroisme fins les set de la tarda que, escampats en guerrilla i dirigits com en anterior ocasió, pels feixistes de Cazalla mateix, s'apoderaren d'una part de la població i mentre resistien els lleials, el nostre company, que dirigia els serveis sanitaris com a farmacèutic que és, a més de president d'Unió Republicana a Cazalla, emprengué el camí de Badajoz en una ambulància, en la qual portava algun ferit i els més destacats elements d'Esquerra de Cazalla, per tal que no caiguessin a poder de les turbes feixistes.

El viatge fins a Madrid ha resultat al nostre company, ple d'incidents. Abans d'arribar a Madrid, féu dos viatges a Badajoz per tal de sol·licitar del governador civil uns reforços i més que reforços armament per als camperols sevillans que, fugitius per la serra, esperen cobejosos el moment que els sigui lliurat un fusell i municions amb la seguretat que ells seran prou per aniquilar el moviment feixiste.

Camí de Madrid, el nostre company ha pogut apreciar el magnífic esperit de les forces proletàries de tots els pobles que ha recorregut i les precaucions adoptades arreu. Des d'Alcorchon, o nquedaren els expedicionaris que venien des de Cazalla amb el nostre company, degut a les facilitats que li donaren els ferroviaris de la localitat, la resta del viatge fins a Madrid ha estat menys accidentat.

Comentaris de la premsa madrilenya

«Espanya quedarà guarida de dictadures i «pronunciamientos»

Madrid, 11. — «Política» escriu:

«Com un símbol tràgic, el general del 10 d'agost, que també jugava ara el paper de sublevat, ha mort carbonitzat. Aquesta mort assenyala el destí que espera a la rebel·lió, i Espanya quedarà guarida de dictadures i pronunciaments. Morts els uns, a la presó els altres, deshonrats tots, els generals que s'han aixecat contra la República hauran ajudat a restaurar el veritable esperit popular del règim. Terrible paradoxa que ja a hores d'ara emplena d'esglai els instigadors de la subversió.»

«Tots els nostres esforços van a tenir una finalitat»

«El Socialista» considera que l'administració del triomf ha d'ésser la pedra de toc per a mesurar la capacitat del règim del poble, perquè si la victòria no es tradueix en fets, serà una victòria perduda, malversada, i els fets es converteixen en realitats més eficaces, com més enèrgics són.

Anem a entrar en un període en el qual tots els nostres afanys van a tenir una finalitat, i no ha de mancar-nos vocació ni paciència per a fer de les ruïnes els fonaments d'un esdevenidor magnífic, que és tot el que hem de desitjar i exigir.»

El present i el futur

«El Sol» creu necessari actuar d'una manera enèrgica per tal d'afrontar el present i l'esdevenidor.

I afegeix: «Cal que sapiguem fer la guerra, de la mateixa manera que el poble, amb ideal heroisme i sacrifici, fa triomfar la pau.

Cal forjar la reraguarda amb decisió i impulsos majors, per tal de reconstruir així la nació devastada pel vandalisme dels promotors d'aquest gran dolor nacional.»

«Quan la història demani comptes...»

«Ahora» diu que aquest és el moment inexorable de donar i rebre el cop amb les dents oprimides.

Afegeix que sense armes, confiats, sorprengué el poble l'atac traïdor de l'enemic i cal acabar amb ell. Ni demana ni dóna res, continua dient, ni demanem ni donem nosaltres.

Quan la història demani compte de la crueltat i l'horror d'aquests dies, els nostres provuradors del futur podran dir clarament: No aixecaren el ferro homicida fins després d'haver-lo sentit enfonsar-se en llurs carns. Després, foren inexorables, perquè la sang innocent vessada, així ho exigí.

Cal vèncer com sigui. Va en això no solament la nostra vida, sinó tota la nostra eternitat. El que de nosaltres ha de quedar, si volem que de tots aquests horrors quedi quelcom, cal vèncer com sigui.

De l'aterratge forçós d'uns avions militars en territori francès

La tripulació estava formada per elements civils disfressats de militars i per militars autèntics

Madrid, 11. — Recollim de «El Socialista»:

«Oran. — Amb motiu de l'aterratge forçós en territori colonial francès de dos avions militars d'origen italià, fet ocorregut el dia 30, s'ha portat a terme una investigació oficial per les autoritats franceses i s'ha sabut que l'esquadreta la componien cinc avions i la tripulació estava formada per elements civils, disfressats de militars italians i alguns elements autènticament militars.

L'expedició es formà a Bolònia i les cartes de ruta indiquen solament «Melilla» i «Ceuta».

Un tercer avió s'enfonsà a la mar el mateix dia, a 40 milles d'Oran.

Els tripulants italians estaven detinguts a Uxja i els aparells ha nquedat custodiats per les forces franceses.

Després volà un avió espanyol sediciós sobre els italians i els llençà un sac ple d'uniformes de legionaris i un missatge en italià que deia: «Vestiu amb aquests uniformes i digueu a les autoritats franceses que pertanyeu a la secció de Nador. Ara us portarem els bidons d'essència i persones perquè us ajudin a enfilar-vos. No us fiqueu a la boca del llop.»

Als sublevats de Pozoblanco avui se'ls comminarà a rendir-se

Queipo de Llano prepara la seva fugida per Portugal

Peñarroya, 11. — Procedent de Madrid ha arribat armament per a ésser distribuït entre les milícies d'aquesta localitat, que ha nestablert el comandament general a l'església de Pueblonuevo.

Aquest matí, sota la vigilància de milicians, han sortit cap a Madrid, des d'on ha estat reclamada la seva presència, el capità de la Guàrdia civil d'aquesta localitat i el tinent d'Empiel. Sembla que aquests oficials no declararen d'una manera categòrica llur adhesió al Govern legítim.

Sembla que a Còrdova hi ha un escamot de feixistes, al front del qual figura el conegut «rejoneador» Antoni Cañero, el qual recorre la serra a favor dels rebels.

Dels pobles propers a Sevilla, a poder dels rebels, arriben a Peñarroya molts refugiats, els quals fan el viatge a peu.

Sembla que Queipo de Llano, davant les dificultats que presenta la seva projectada fugida per Huelva, tracta d'aconseguir aquest propòsit per Badajoz, per a la qual cosa tramet gran nombre de forces vers aquesta direcció per tal que li obrin pas i poder internar-se a Portugal; hom dóna per segur que aquests propòsits no es realitzaran degut a la molta vigilància que hi ha a tots els camins i carreteres per les forces lleials.

Els nostres avions de caça han tombat un aparell enemic

També s'ha ocupat als facciosos abundant material de guerra

Fraga, 11. — Prop de Saragossa els nostres avions de caça en tombaren un d'enemic.

La columna Durruti ha fortificat diversos llocs pròxims a la carretera de Saragossa i ha continuat el seu avanç entre Escatro i La Zaila.

S'ha capturat a l'enemic nombrós material de guerra abandonat, en el qual figuren dotze metralladores amb llurs equips, dos canons, caixes de projectils, trenta fusells i vint-i-cinc caixes de cartutxos.

En retornar a Madrid la primera companyia del Cinquè Regiment de Milicians, és objecte d'un entusiasta acolliment

Madrid. — Al migdia, arribà a Madrid la primera companyia del Cinquè Regiment de Milicians. La seva entrada a la caserna general, installada a l'edifici que ocupaven els salesians al carrer de Fernando de los Ríos, fou grandiosa.

Al pati, dues enormes fileres de voluntaris que feren un alt en els exercicis tàctics que realitzen abans de sortir cap al front, i a la porta es formà la guàrdia per rendir honors als valents milicians. Les voreres dels carrers i tots el balcons i finestres de les cases immediates, estaven plenes de veïns i al crit de U. H. P., visca la República i el Front Popular, donaren la benvinguda als expedicionaris.

Davant d'aquesta arribà el cap de la companyia, l'heroic capità Márquez. Els seus valents milicians l'estimen com un pare i dediquen sentits elogis a la seva valentia i cavallerositat. En davallar dels camions els combatents que han estat a l'avantguarda del nostre front a la serra i que ara arriben a gaudir d'un repòs ben merescut, els seus companys que esperen l'ordre de sortida els abracen fortament.

Representants dels partits Socialista Comunista i d'Izquierda Republicana adrecen als milicians unes frases fraternals i d'admiració i després de passar pel magatzem on reposaren la seva roba, es dirigiren als seus domicilis. Per un micròfon, un dels caps del cinquè regiment pregunta als gloriosos combatents: ¿Esteu conformes que proposem l'ascens del vostre capità al ministre de la Guerra? Sí — contesten tots a la una. ¡Visca el capità Márquez!

Doncs des d'aquest moment Márquez serà el vostre comandant. Márquez dóna fi a l'acte passant revista als valents milicians. La banda de música del regiment interpreta l'Himne de Riego i la Internacional i el públic dóna incessants visques a les milícies, a la República i al Front Popular.

(c) Ministerio de Cultura 2005

Els avions lleials han destruït les fàbriques de gas i electricitat de Palma de Mallorca

La vigília de la sublevació, Goded reiterava la seva adhesió al Govern de la República

Maó, 11. — S'han fet tota mena de comentaris en aquesta illa sobre la conducta del rebel general Goded, el qual a les dues de la matinada es presentava al Govern civil a reiterar la seva adhesió al Govern de la República, adhesió en la qual insistia per telèfon prop del governador, senyor Antoni Espina, a les vuit de la nit, i l'endemà, diumenge 19, marxava en un hidroavió per posar-se al front dels sublevats a Barcelona.

S'han rebut notícies en aquests illa, comentant que, com a conseqüència del bombardeig que l'aviació lleial ha fet sobre Palma de Mallorca, han quedat destruïdes les fàbriques de gas i electricitat, així com les sucursals.

El comandant militar de Menorca, Pere Màrquez, ha estat autoritzat pel ministre de la Guerra, per posar en llibertat els reclusos a la Penitenciaria Militar de la Mola. Es prova així, el reconeixement a la seva actitud de fidelitat a la República, dels dits arrestats.

La vista contra Fanjul i Fernàndez Quintana sembla que tindrà lloc demà

En les seves declaracions, Fanjul procura fer recaure la responsabilitat damunt d'altres elements

Madrid, 11. — Acabada la terminació del procediment sumaríssim contra l'ex-general Fanjul i l'ex-coronel de Sapadors Fernàndez Quintana, considerats com a caps de la rebel·lió militar a Madrid, la Sala sisena ha acordat l'assenyalament de la vista en judici oral. Encara que no s'ha determinat concretament la data, l'acte segurament que se celebrarà dijous vinent.

Tampoc no està determinat, però es podrà conèixer demà, el lloc on s'haurà de celebrar el judici.

Amb tot, la vista començarà a les sis o les set del matí, perquè hi ha el propòsit que només se celebri una sessió.

Acabada la vista, el tribunal quedarà reunit per a dictar sentència. Segurament que l'acte durarà tot el dia.

Arran del procediment incoat s'han fet alguns comentaris, especialment en allò que es refereix a l'actitud observada pel general Fanjul, ben contrària a la que mantingué amb ocasió del judici pels successos del 10 d'agost el que fou cap d'aquella rebel·lió.

Com es recordarà, Sanjurjo mantingué per a ell tota la responsabilitat de la seva conducta, sense dirigir la més lleu inculpació a ningú; i el contrast ofert per Fanjul és tema de comentaris.

Es diu, si bé no responem d'això, perquè el secret del sumari ens impedeix conèixer la realitat, que Fanjul, en les seves manifestacions ha procurat involucrar determinats elements, un d'ells el general Villegas, fent acusacions que en alguns casos han pogut ésser justificades, però que en altres sembla que han quedat desvirtuades.

Aquesta actitud de Fanjul és la que dóna motiu a comentaris poc favorables per a ell.

A València hi ha sis-cents milicians perfectament instruïts i disciplinats

Altres notícies de la capital

València, 11. — Ha arribat el fill del militant socialista Lluís Araquistain, procedent d'Eivissa, on es trobava en unió del poeta revolucionari Rafael Alberti i la seva esposa Teresa León, els quals es veieren sorpresos pel moviment a la dita illa.

Aquest matí han sortit de Benifaió, en direcció a Madrid, quatre camions amb queviures, destinats a la capital de la República, per un valor de trenta mil pessetes.

Diumenge vinent es jugarà a Mestalla un partit de futbol a benefici de les milícies. Seran oposats el València i el Llevant.

Aquest matí s'ha suïcidat el fill del que fou governador civil, durant la Dictadura, Hernàndez Malillos.

El Partit d'Unió Republicana Nacional s'ha incautat de l'periòdic «El Pueblo». S'ha encarregat de la direcció l'advocat Lluís de Luna. El personal de la redacció i tallers continua als seus llocs, amb la seva provada lleialtat al règim.

A la caserna general de Milícies obreres i camperoles hi ha en l'actualitat sis-cents homes perfectament instruïts i disciplinats, que han expressat davant les autoritats el seu desig de sortir immeditament en direcció al front. Les subscripcions obertes a favor de les forces lleials, pugen a unes dues-centes mil pessetes.

Ha començat d'actuar la Comissió designada per a seleccionar els empleats municipals.

Mil set-cents refugiats dins l'Alcàsser de Toledo

N'hi ha uns sis o set-cents de morts i els altres han de menjar carn de cavall i blat torrat

Madrid, 11. — Es coneixen detalls de la vida que fan els rebels a l'Alcàsser de Toledo.

Ahir s'escaparen de dins de l'Alcàsser set presoners, els quals foren conduïts a la Comissaria.

Han manifestat que dins de l'Alcàsser hi ha unes mil set-centes persones, de les quals sis o set-centes mortes.

També han dit que hi ha un centenar de soldats que estan molt vigilats, per la qual cosa el fugir és una temeritat, ultra ésser gairebé impossible. Se'ls té dins d'una quadra molt vigilats.

Totes les habitacions superiors estan incendiades i els rebels s'han refugiat als soterranis.

Afegiren que quan se'ls ordenava no tenien més remei que disparar, però ells, en fer-ho procuraven no tocar.

Un dels que més sobresurten pel mal tracte que dóna als soldats és el comandant d'infanteria Garcia Quijada.

La Guàrdia civil està molt vacil·lant, car són molts els que dubten de la veritat dels informes que els donen els oficials rebels.

Recentment digueren que havia estat bombardejat El Pardo, i que Madrid estava a punt de caure, i era el darrer reducte dels comunistes. Envers la capital avançaven, segons aquests informes, les columnes de Goded, Franco i Mola; el segon amb forces del Terç i els regulars.

Quan es produeix algun bombardeig tots s'amaguen als soterranis. Les dones i els nens volen fugir i han d'ésser tancats.

Fa dos dies una senyora va infantar. Neixen i moren. Gairebé tots els dies cau algú: oficial, sergents i algun cap.

Fa pocs dies un tret matà un sergent, per cert molt dolent, el qual estava amb la seva dona.

Hi ha dues dotzenes de cadàvers tancats al picador.

Algunes vegades, en acabar el bombardeig que els fan les forces lleials, es diu als soldats que ja s'han acabat les municions a les forces que fan el setge; llavors fan tocar la banda de música. Per a menjar es dóna carn de cavall i blat torrat. Quan ells aconseguiren fugir quedaven a l'Alcàsser uns 40 cavalls i unes 30 mules; l'aigua la treuen d'un pou i està racionada.

La columna murciana que opera contra Còrdova continua avançant

Els facciosos fan servir de cuirassa la població civil

Múrcia, 11. — Comuniquen que la columna murciana que opera contra Còrdova continua avançant.

Les nostres bateries bombardegen la ciutat a espatlles de les nostres línies.

El canoneig és molt eficaç.

Els rebels tenen la seva artilleria a Puerto Burriana, i per tal de protegir-la contra el nostre foc han concentrat allí un centenar d'elements de la població civil.

A altres elements de la població civil els han col·locat als terrats de les casernes per a evitar amb això que siguin bombardejades.

Un traïdor més

Millan Astray va a unir-se amb els rebels

Lisboa, 11. — Hom afirma que en el vaixell «Almanzor» ha arribat, procedent de Buenos Aires, el general Millan Astray, el qual ha passat la frontera per tal d'unir-se als rebels.

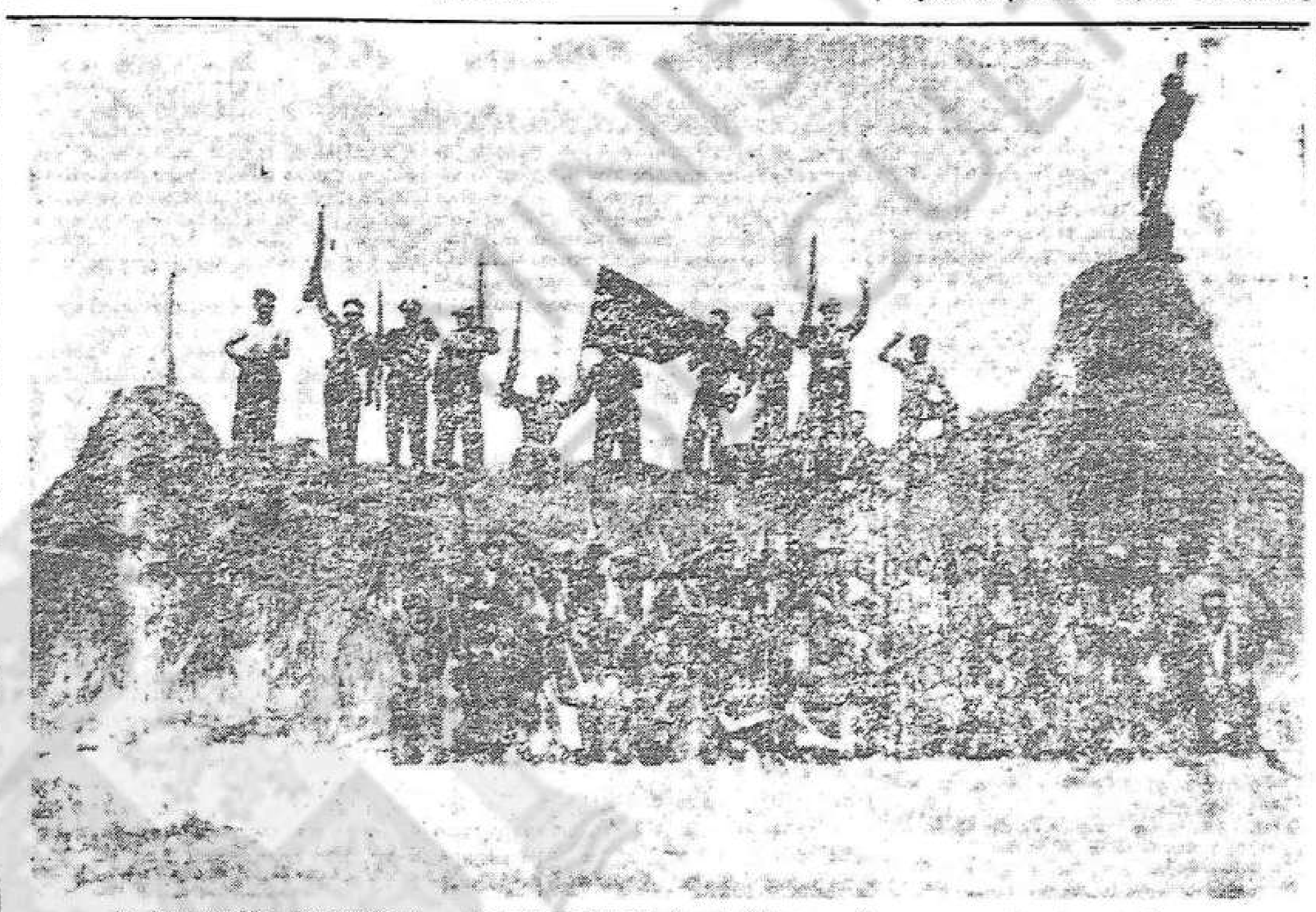

La insurrecció a Extremadura. — Los avançades del tinent Villaz a a Ca... a Navalmoral (C...

Els destructors «Almirante Antequera» i «Almirante Miranda» han abandonat Eivissa

València, 11. — A primera hora d'aquesta matinada ha entrat al port, procedent d'Eivissa, el destructor «Almirante Antequera», el qual prengué part activa en la presa de la susdita illa. En aquest vaixell ha tornat el capità Uribe, cap de l'expedició, el qual s'ha traslladat tot seguit a visitar el governador civil, amb qui ha conversat llarga estona i li ha donat detalls de la reconquesta d'Eivissa i Formentera.

El destructor «Almirante Miranda» també ha abandonat Eivissa, en direcció a Barcelona, i aquesta tarda és esperat a València el transport de guerra «Mar Cantàbrico», en el qual tornen les milícies valencianes. Han quedat a Eivissa les milícies catalanes i un hidro que serveix d'enllaç entre València i la susdita illa, per al servei de Correus. La resta dels hidros també han tornat.

Detencions importants

Madrid, 11. — Les milícies socialistes d'investigació criminal que dirigeix el García Apadoll, acompanyats de l'inspector de Policia, Isasia i dels agents Saez Martín Iglesias, han efectuat avui, en un escorcoll fet al carrer del Príncep, la detenció del cèlebre Pare Gafo, en poder del qual es troba un excel·lent arxiu de premsa, així com les cartes dirigides a determinats homes polítics d'Espanya.

També es troba un plànol de la situació que actualment ocupen les forces insurrectes i gran quantitat de documents de veritable importància, demostratius tots ells de les seves activitats. Amb ell, foren detinguts dos individus, no classificats encara, tot i que pot assegurar-se que un d'ells acaba de tornar de l'estranger, per tal de posar-se en contacte amb els elements sublevats. A aquestes detencions se'ls concedeix gran importància.

Adamuz estigué vint-i-tres dies en poder dels facciosos

M... 11. — La presa d'Adamuz ha resultat relativament incruenta. Gràcies a les hàbils gestions que per delegació del cap de la columna del sud han realitzat els capitans Calderón i Reparaz, el caporal de la guàrdia civil facciós i el cap feixista Pedro Antonio Vaquero reberen invitacions per tal que es rendissin i a l'últim es lliuraren, després d'haver estat la població en poder dels rebels durant vint-i-tres dies.

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

Madrid, 11. — El Consell de ministres han acabat a les deu de la nit i el ministre de Finances ha donat la següent referència verbal dels acords de la reunió.

S'han despatxat molts expedients de personal referents a la Presidència i als ministeris d'Estat i Guerra.

Finances. — Un acord perquè les famílies de militars i marins que han patit en defensa de la República cobrin immediatament les seves pensions sense esperar tramitacions llargues.

Un altre acord sobre organització i intervenció especial de guerra i un altre derogant el règim del personal del Banc Hipotecari que es refereix a bases de treball.

Guerra. — S'ha creat una escola per a la perfecció de la instrucció dels oficials que han reorganitzat el comandament.

A més hi ha diverses disposicions donant de baixa a alguns, declarant disponibles a altres.

Obres públiques. — Acords per a jornals i altres per a abonar jornals als obrers que treballen en obres públiques. Això es refereix als contractistes que han abandonat les obres.

Justícia. — Acord apreciant l'article 239 de la Llei Orgànica del Poder Judicial en el sentit que podran a la seva instància o per resolució del Govern, ésser jubilats tots els funcionaris judicials que hagin complert 65 anys d'edat, disposant que els que es jubilin en virtut d'aquesta facultat els seran aplicats els articles 5, 6 i 7 de l'Estatut de Classes Passives, qualsevol que sigui la data del seu ingrés al servei actiu.

Acord dissolent els Jutjats i Tribunals afectats pel moviment sediciós i dictant normes per al seu restabliment.

Disposant que l'Asil de Correcció Paternal i Escola de Reforma per a Joves de Santa Rita, passin a dependre a tots els efectes del Ministeri de Justícia, per mitjà del Consell de Protecció de Menors.

Acord aplicant l'article 23 de la Llei de 2 de juliol del 1933 sobre ocupació d'edificis i propietats d'ordes religiosos que haguessin tingut alguna participació en el moviment subversiu.

Comunicacions. — Acord creant els organismes que han d'exercir les funcions del Consell d'Administració de les companyies Transatlàntica i Transmediterrània.

Agricultura. — Acord derogant el decret de 7 d'agost del corrent any, que acordava intervenir l'Associació Nacional d'Olivaires d'Espanya i dissolvent la Comissió delegada creada a l'article 2n. de l'esmentat decret per estar ja intervingut pel ministeri d'Indústria i Comerç.

S'acorda prorrogar durant deu dies tots els terminis i venciments administratius previstos per les lleis i reglaments vigents que afecten a serveis pertinents al ministeri d'Agricultura.

Diverses cessanties del personal de l'Institut de Reforma Agrària.

Indústria i Comerç. — Creant una Comissió Gestora en substitució de l'actual Comissió Mixta d'Economia.

Disposant que quedi dissolt el Consell d'Administració de la central de resines espanyoles.

Transferint a l'Associació de l'Oli la intervenció que a l'Associació Nacional Olivaire d'Espanya exerceix al ministeri d'Agricultura.

El president del Consell ha dit als periodistes que anava a despatxar amb S. E. i que després de les dotze de la nit facilitaria l'índex de signatures al ministeri de la Guerra.

Un informador preguntà al senyor Hernàndez Saravia quines notícies tenia.

—De tots els fronts, immillorables — contestà el ministre de la Guerra.

—S'ha aprovat la sentència dictada a Barcelona contra els generals Goded i Fernàndez Burriel?

—No crec que tingui el Govern intervenció en aquest assumpte que depèn del Tribunal Militar que els ha jutjat.

Diu Azaña:

«No crec en res més que en el poble»

París, 11. — «L'Humanité» publica unes declaracions d'Azaña, en les quals diu:

«Ara és quan ha caigut a Espanya la monarquia, que no morí l'any 1931. La victòria serà el renaixement d'Espanya.

La guerra d'ara és més extensa que la del 1808, més àmplia que la guerra contra Napoleó.

No crec en res més que en el poble.»

Es refereix a una entrevista que va tenir amb un camperol ferit, el qual, abans de sortir novament cap al front, va voler oferir-li una cigarreta; i afegeix: «Guanyarem; no tenim més que emprendre l'ofensiva. Aquesta és la veritat dels últims dies.»

Cañero ja ha rebut!

Montoro, 11. — Des de Bustillo al Puerto de Cabada, les nostres avançadetes han desbaratat una secció de cavalleria facciosa, en la qual figuraven els pocs moros regulars supervivents de la derrota de Carmona. Anava al front dels facciosos el «rejoneador» Cañero.

Unamuno fa d'«speaker» dels feixistes de Salamanca

Madrid, 11. — A «Mundo Obrero» trobem la següent notícia:

«Según las noticias que hemos podido obtener, Unamuno, el marciófogo que destilaba en la prensa esa hiel que a veces lo convierte en exaltación de su barbarie de salvaje fascista, se halla en Salamanca al servicio de los facciosos y de la traición. Unamuno está de «speaker» de los militarazos de Gil Robles.»

Els triomfs assolits pels antifeixistes a Montoro, Linares i Pedro Abad

Madrid, 11. — En un periòdic del matí es refereixen fets ocorreguts en alguns pobles andalusos.

A Montoro, certa nit sortí la Guàrdia civil, acompanyada de «señoritos» amb llurs fusells i a la plaça proclamaren el feixisme. Els camperols, en fer-se de dia, es dirigiren a la muntanya. Aviat es lliurà l'encontre.

Els camperols, junt amb uns guàrdies d'assalt, al comandament d'un tinent, al crit de U. H. P., entraren a Montoro. Aquestes forces eren ajudades per minaires.

La Guàrdia civil i els feixistes hagueren de replegar-se.

De seguida avançaren camionetes plenes de feixistes amb metralladores, però els lleials tornaren a atacar, i els feixistes es refugiaren a l'església capitanejats per tres individus.

Els homes de Linares, parapetats a les façanes, llançaven llurs cartutxos de dinamita contra la torre de l'església. El primer senyal de rendició sortí d'un propietari, que aparegué junt a les campanes amb els ulls tapats.

Entraren els minaires a l'església i des de la torre els tres individus resistien. Els minaires hi llançaren cartutxos.

Avançada la nit, els feixistes es feren forts a Pedro Abad, i foren atacats per les forces lleials.

Sebastià Conde, que guiava un automòbil, veié que un grup de feixistes conduïen uns camperols, els lligaven a uns arbres i els ruixaven amb gasolina. Moriren carbonitzats. Cremaven els ... joves, mentre els feixistes disparaven contra el xofer que volia auxiliar els seus companys.

Per fi arribaren diversos minaires i els feixistes foren atacats. Molts d'ells moriren. Conde i els seus companys corregueren vers l'arbre on els camperols ja estaven carbonitzats.

Els lleials redoblaren l'atac i Pedro Abad fou reconquerit.

Necessitem corresponsals de TREBALL

(c) Ministerio de Cultura 2005

El Consell de guerra sumaríssim

(Ve de la pàgina 7)

—Es cert, doncs, que us col·locàreu en el lloc de Llano?

—Evident.

—Es cert que després dels combats disposàreu per la ràdio que cessés la lluita?

—Cert.

—Aquesta manifestació la féreu com a cap de la insurrecció?

—Cert.

El defensor pregunta al general Burriel:

—Donàreu alguna ordre com a cap de la Divisió abans d'arribar el general Goded?

—No.

—Es cert que us rendireu a la Divisió a l'efecte de detenir el moviment?

—Sí.

El fiscal pregunta al mateix processat:

—Estiguéreu present en la reunió de generals que el dia 18 convocà el de la Divisió?

—Sí.

—Prometéreu lealtat i fidelitat en el compliment dels vostres deures?

—Sí.

—La nit del dia 19 estiguéreu a la caserna i en la vostra presència el coronel dirigí una allocució a les tropes i consentí la sortida d'aquestes amb fins revolucionaris?

—Sí. Creia que s'anava a salvar la República.

—Vós creieu que se salva la República atacant els seus òrgans legítims?

El general Burriel contesta d'una manera vaga.

—Vós us presentàreu a la Divisió quan ja sabéreu fracassat el moviment?

Burriel insisteix a contestar en forma evasiva i el fiscal afegeix:

—Contesteu-me concretament. Vós oferíreu lliurar-vos quan el moviment ja estava avortat?

—Jo em vaig rendir amb caràcter personal. Jo no manava ningú.

—Poc després arribà el general Goded?

—Sí.

—Hi hagué violència per destituir el general Llano?

—No.

—Però se'l destituí?

—Però fou destituït?

—Sí.

—Vós us rendireu abans de Goded?

—Sí.

Preguntat pel vocal ponent si sap qui era el director del moviment abans de l'arribada de Goded diu que no ho sap.

Acaba amb això la prova processal.

Durant l'interrogatori els processats han estat les preguntes del fiscal i del defensor amb veu fluixa i insegura.

L'interroga els testimonis Llano i Aranguren

Compareix primerament el general Llano de la Encomienda. Preguntat per la defensa, diu no haver vist cap ordre signada pel general Burriel com a director del moviment, ni que tampoc veié a Barcelona el general Goded, conspirant. A preguntes del fiscal ratifica les declaracions prestades per ell en el sumari quant a la promesa de lealtat i fidelitat que li feren tots els generals amb comandament. En preguntar-li si sap amb certesa que el general Burriel faltà a la paraula donada, contesta que sí.

Fiscal: —A quina hora es presentà el general Burriel al seu despatx?

—A dos quarts de dotze del matí.

—Què us digué en arribar?

—Que tot es podia arranjar declarant l'Estat de guerra. Llavors em vaig adonar que s'havia aixecat en armes.

—Quan arribà, Goded prengué el comandament?

—Sí.

Pregunta el defensor:

—Si el general Burriel oferia rendir-se davant vós, com es comprèn que us suplantés.

—Exercia un comandament moral sobre tots els altres. Per altra part, el meu Estat Major no m'obeïa.

Però en quins fets concrets us baseu?

—En la meva convicció, en l'apreciació d'aquells moments.

En presentar-se per deposar el general Aranguren, s'aixequen tots els que es troben a la sala, llevat del general Goded.

Preguntat per la defensa sobre el caràcter que tingueren les converses telefòniques amb els generals Burriel i Goded, respon:

—D'invocació perquè em sumés al moviment, que deien que havia de salvar Espanya. Jo vaig dir que no em podia aixecar contra el règim, i els vaig advertir que si el moviment era contra el Govern, aquest no tenia raó d'ésser, car ja hi havia nou Govern.

Pregunta el fiscal:

—Vós rebéreu un requeriment del general Burriel. Amb quin títol us fou tramès?

—Amb el del cap de les forces rebels.

—Creieu que fins que no arribà el general Goded, el general Burriel era el cap de les forces insurreccionades?

—Sí.

Altres testimonis

A continuació declaren el capità Emeterí Ruiz, de Cavalleria; el coronel Espallargas, d'Infanteria; el coronel Dull Duffoo, d'Artilleria; el coronel Francesc Serra. Tots digueren que no reberen cap ordre dels dos processats i allegaren que Serra, que el dia 18 de juliol resignà el comandament en el comandant Jiménez Unsúe, el qual li preguntà si havien de sortir les bateries, a la qual cosa contestà que sense ordre de la Divisió no havien de sortir.

El coronel del Regiment d'Alcàntara Jacob Roldan, diu que parlà durant la nit del dia 18 diverses vegades amb el general Burriel i que aquest li digué que s'havia encarregat interinament del comandament de la Divisió per indisposició del general Llano mentre arribava el general Goded.

El coronel d'Enginyers Silveri Cañadas diu que no rebé cap ordre del general Burriel i que amb el general Goded no tenia cap relació. El coronel d'Estat Major Manuel Moxó diu que acaba d'assabentar-se que es troba processat pel delicte de rebelió i que es mantingué a les ordres del general Llano, fins que el destituí el general Goded, i ignora el paper d'aquest en el moviment.

Discurs del fiscal

El fiscal, Pere Rodríguez Gómez, pronuncia un informe sobri, exempt de passió, però en el qual alena un intens esperit republicà.

Vaig a complir el deure del ministeri fiscal i espero aconseguir expressar-me amb una serenitat absoluta, però no puc amagar l'emoció càlida que desperta en el meu esperit la gravetat dels fets ocorreguts. Amb aquesta emoció aigui'm permès saludar el poble català que ha escrit amb la seva sang una epopeia gloriosa en defensa del seu règim estatutari i l'autèntica República, plasmada en la Constitució, alxafant, amb la col·laboració de les forces lleials, el moviment revolucionari.

El moviment anava contra l'Estatut, la Constitució i el Govern constituït al seu empar. Ningú, ni per res, sota cap títol no podia arraigar-se autoritat per enderrocar un Govern legal, encara que s'al·leguin ideals equivocats que han determinat horrendes conseqüències que a tots els esperits han de commoure. Després cal tributar un homenatge a les forces lleials que s'han oposat al moviment i que feliçment l'han fet fracassar.

Heus ací els fets tal com els entenc. El 18 de juliol s'inicià al Marroc una rebel·lió militar que estava prèviament concertada, amb totes les forces militars del territori nacional. A la matinada del dia 19, després d'una reunió de generals convocada pel general Llano, en la qual aquest donà compte de les mesures de precaució que s'havien de prendre. Malgrat aquestes mesures, es comprovà que la major part de les forces de la Divisió es col·locaven en una actitud de franca i descarada oposició a la República. La rebel·lió es produí i anava directament contra el Govern constituït. Que quedi això ben entès. Iniciat el moviment les forces populars, junt amb les de carrabiners, Intendència, Guàrdia civil i aviació, s'oposaren a la rebel·lió.

dels sublevats nt'adoptartotFQ?

Malgrat la importància numèrica dels sublevats, aquests no pogueren vèncer el poble ni les forces lleials. A migdia, un element destacat de la rebel·lió, que tenia el convenciment del fracàs, acudí a la Divisió amb el propòsit d'arranjar el que ja no tenia arranjament, puix que quan s'ha donat el primer pas en aquests casos és impossible tornar enrera. L'autèntic cap de la rebel·lió caigué en mans del poble i de les forces lleials. Els responsables són molts, però ara anem a ocupar-nos dels que tenen més culpa.

El general Burriel, segons ens ha dit, prengué partit per la rebel·lió, i posat en el seu camí, a manca d'altre general més significat, no tenia altre remei que ésser el cap de la rebel·lió. Presència com el coronel de la seva brigada es dirigia a les tropes en forma subversiva.

Cap subordinat no podia fer semblant cosa sense el permís del seu cap.

Determina la prefectura de Burriel i diu que existí fins a l'arribada de Goded. Ho ha afirmat el mateix Goded i ho han corroborat diversos testimonis.

Passa la qualificació dels fets. El general Burriel és el més antic en el comandament i, per tant, a ell li és imputable la responsabilitat de la rebel·lió. Els fets estan compresos a l'article 237 del Codi de Justícia Militar, en el qual es defineix clarament el delicte de rebel·lió militar.

S'aixecaven — deien els generals sublevats — contra un moviment extremista, que hom ignora si era de dretes o d'esquerres i que no s'havia manifestat al carrer encara. Els rebels s'atribuïen uns drets i prerrogatives als quals res no els autoritzava.

Del delicte de rebel·lió militar són responsables, en concepte d'autors, els dos processats

El general Goded és sens dubte el que fou el cap de la rebel·lió: Que ho fou també el general Burriel podria ésser objecte de discussió, però jo crec que sí que ho és per ésser el general més antic. Per si això no fos prou, les circumstàncies que rodegen el fet, són tremendes. Els danys superen tota imaginació. S'han causat danys a l'Estat, al poble, a la disciplina i ha anat avall l'exèrcit. La pena és taxativa, única, no està a la meva mà modificar la llei. A la llei haig d'atenir-me, i a la responsabilitat criminal haig d'afegir la responsabilitat civil, amb els danys produïts, que són incalculables. D'ells els considero responsables subsidiàriament, fixant en un milió de pessetes la quantitat de cadascun, quantitat molt inferior al que s'ha produït en aquesta plaça. Ha arribat el moment de formular la pena pel delicte que he qualificat.

Es posa en peu el fiscal, i els presents també, i diu:

En nom de la llei de la República, demano la pena de mort per als processats, generals Goded i Burriel. Assenyalo, a més a més, en aquest cas que la pena suposa que ha d'anar precedida de la degradació.»

Discurs del defensor

El comandant d'Estat Major i advocat Antoni Aymat, diu que per les seves convicccions liberals està al costat del poble, però pel càrrec que ostento reconec que els meus defensats han delinquit, però no amb la gravetat assenyalada pel fiscal. Crec — afegeix — que hi ha atenuants.

Al fiscal no li interessa l'índole del moviment, però és evident que el dit moviment fou general a Espanya i per dissort encara no està sufocat. Aquest moviment no anava dirigit contra la República, com ho evidencien els crits de visca Espanya i visca la República que donaren en sublevats.

Un militar no s'ha de rebel·lar mai, ja que hi ha mitjans democràtics per modificar les coses que necessiten variació. La seva intenció era de tornar als poders públics legítims la llibertat de moviments per imposar l'ordre, però no pretenien enderrocar el règim.

Cregueren que altres Governs podien evitar que caiguessin als carrers homes assassinats d'ambdós bàndols. La guarnició de Barcelona demanà a Goded el prestigi del seu nom i ell el donà mogut per l'exemple d'altres noms prestigiosos de militars complicats en el moviment, però aquest no fou preparat per Goded. Fou el seu cap visible, per bé que ni un sol cap rebé l'ordre seva. Ell es limità a oferir la seva col·laboració. Després s'adonà que l'havien enganyat i per això es rendí i això cal considerar-ho com un atenuant ja que pogué agafar uns quants homes i anar a la muntanya per perllongar la lluita.

Mai no tractà amb partits ni paisans, sinó amb militars per sumar-se al moviment. Potser fets de molta resonància nacional l'oboecaren i per això es limità en rendir-se el dany que pogué causar. Cal pensar en el seu prestigi militar indiscutible que pot encara donar dies de glòria com ho testimoniaren els seus encerts al Marroc, al·ludint el cas del general Ludendorf i dient que tampoc s'ha d'oblidar que com a sots-secretari de guerra defensà la vida dels sublevats a Jaca, Galan i Garcia Hernàndes. Aquestes són raons que tinc la seguretat que pesaran en el vostre ànim.

Quant a Burriel, diu que no tingué la intervenció directa ni activa. Es cert que hagué d'oposar-se a la sortida de les forces de cavalleria, però no pot culpar-se'l d'ésser el cap en una acció conjunta com el general Goded, puix que ningú no rebé ordres directes d'ell. El seu delicte no és el de rebel·lió. Es cert que era el més antic dels generals, però no es posà al front de les forces. Tampoc no s'ha d'oblidar el seu esperit liberal. I res més: us demano que feu justícia i que escolteu la veu de les vostres consciències.

S'ha d'aplicar als processats, no la justícia estricta, sinó la que els correspon.

Penseu en la projecció històrica d'aquest procés. Cerqueu solament la culpa en els folis del sumari.

Acaba demanant per al general Goded la pena de reclusió militar temporal i per al general Burriel la de reclusió militar correccional.

El fiscal renuncia a rectificar, i preguntats els processats si desitgen fer cap més manifestació, contesten negativament.

El president dóna per acabat el Consell de guerra, a les deu i vint minuts.

A dos quarts d'una el Tribunal acabà la seva deliberació, i cridà el jutge i el defensor per comunicar-los la sentència recaiguda.

Segons les nostres notícies, la sentència és d'acord amb la petició fiscal, o sigui que es condemna els dos processats a la pena de mort.

Aquesta sentència passarà a l'auditor per a la seva aprovació i després al general de la Divisió, perquè la trameti a Madrid.

Per a portar a terme l'execució de la sentència, en el cas que no es concedeixi l'indult, cal esperar que el Govern de Madrid tingui al seu poder l'esmentada sentència i que n'acusi recepció. Complert aquest requisit, sis hores després s'executarà la pena imposada.

La sentència contra Goded i Burriel ja ha sortit amb avió cap a Madrid

La sentència dictada pel Consell de guerra que tingué lloc ahir al matí al vapor «Uruguaya» contra els ex-generals Goded i Burriel, després de notificada als processats passà a l'auditor, el qual signà la conformitat.

Continuant els tràmits reglamentaris, aquesta sentència havia d'ésser signada igualment pel general de la Divisió, però com sigui que en aquest cas el general Aranguren fou testimoni de càrrec, la signatura ha correspost al que el segueix en mandament a la regió, el coronel del regiment d'Almansa, de guarnició a Tarragona, Angel Martínez Peñalver. La sentència fou signada pel dit coronel i, segons les nostres notícies, enviada a Madrid en avió a dos quarts de set de la tarda.

El Govern ha d'estudiar-la i acusar-ne rebut, o bé dir el que hi trobi.

En cas d'ésser rebuda la conformitat d'acord damb la llei, la sentència ha d'ésser complimentada al cap de sis hores.

DE L'ESTRANGER

Els atacs dels rebels al llarg del Bidasoa són rebutjats

Hendaia, 11. —Els rebels aquest matí han començat un atac al llarg del Bidasoa, entre Behòbia i Biriatu. L'atac ha estat iniciat al nord d'Enderlassa. Té per fi apoderar-se de tots els punts estratègics ocupats per les forces governamentals, o sigui Endits, Penodesia i Plocqueta. Aquestes posicions estan situades a les altures d'Irun i la seva importància és capital, car permeten de controlar la carretera d'Irun a San Sebastián.

A primeres hores d'aquesta tarda no s'havia registrat cap canvi, car els governamentals rebutgen valentament totes les ofensives dels carlistes.

Per altra part, s'anuncia que les tropes governamentals que ocupaven Tolosa han sortit d'aquesta ciutat i han ocupat els punts estratègics de tota la regió. Els governamentals han fet nombrosos presoners durant les incursions dels rebels. Segons informes fidedignes, els governamentals volen facilitar l'accés dels rebels a Tolosa, a fi d'alxafar-los immediatament. A Guipúscoa regna la més completa calma. Aquest matí ha tornat a San Sebastián el cònsol de França, Herbette.

Cap a un Front Popular anglès?

Londres, 11. — Més de 30 resolucions a favor de la realització de la unitat dels partits d'esquerra, procedents de les seccions dels partits liberals i laboristes, han estat rebudes pel Comitè central del partit laborista.

Aquestes resolucions seran estudiades en la Conferència que el partit laborista celebrarà el mes d'octubre a Edimburg.

Han capturat un hidro rebel

Marsella, 11. — Un radiograma de València anuncia que tres avions governamentals espanyols han capturat aquest matí un hidro en el qual viatjaven dos aviadors que declararen dirigir-se a Melilla per posar-se a les ordres de l'ex-general Franco. A bord de l'aparell s'ha trobat material de guerra.

Les pretensions italianes coincideixen, naturalment, amb les alemanyes

París, 11. — Als centres usualment ben informats es diu que la resposta italiana a la proposició francesa de neutralitat és molt més favorable del que hom podia preveure, si bé es continua guardant reserva sobre el contingut exacte de la dita resposta.

Generalment es creu que a les proposicions franceses, Itàlia vol afegir les dues següents proposicions:

Primera. — Prohibició de trametre a Espanya sumes de diners sota cap concepte, ni sota la forma de subscripcions a favor de qualsevol de les dues parts beligerants.

Segona. — Prohibició, per part de les potències signants de l'acord, de reclutar voluntaris a favor de cap dels combatents.

IMPORTANT

Creiem necessari advertir a tots els nostres companys i especialment als Comitès responsables, que l'únic segell que té valor per a circular per tot Catalunya és el del Comitè Central de les Milícies Antifeixistes, i que cap altre segell de qualsevol de les organitzacions que integren l'esmentat comitè, no té consideració de privilegi damunt l'esmentat segell.

Neutralitat col·lectiva

Londres, 11. — El pla francès de neutralitat ha estat presentat també als governs de Noruega, Suècia, Dinamarca, Txecoslovàquia, Iugoslàvia, Romania, Polònia, Holanda, Suïssa i Estats Units.

Els miners de Gal·les trameten dues-centes lliures esterlines

Londres, 11. — La Federació de minaires del País de Gal·les ha acordat trametre 200 lliures esterlines per ajudar els obrers espanyols.

Pretensions alemanyes

Berlín, 11. — La resposta alemanya al projecte francès de neutralitat, que serà lliurada molt aviat, sembla que tindrà les següents característiques:

La declaració de neutralitat — des del punt de vista alemanya — només pot donar resultat si s'aplica sense reserves per part dels Estats, i si s'exclou la possibilitat d'intervenir a favor d'una o altra part beligerant. Per tant, la neutralitat no pot limitar-se al no lliurament de material de guerra pròpiament dit, sinó que també hauria d'estendre's a evitar els allistaments voluntaris i la tramesa de donatius.

Regna la fam entre els esquimals

Nova York, 11. — Telegrafien de Nome (Alaska), que regna una fam esgarrifosa entre els esquimals. Hom afirma que aquests es veuen obligats a menjar-se els seu sgossos, que constitueixen l'únic mitjà de tracció de què hom disposa al país.

Hom ha tramès un vaixell amb un cargament dels aliments més imprescindibles, a l'efecte de distribuir-los entre els esquimals.

La lluita contra l'imperialisme japonès

Pequín, 11. — Hom té notícia que les tropes de Mongòlia continuen concentrant-se a la frontera de Suiyan, on organitzen la resistència contra els japonesos.

Ribbentrop, ambaixador alemany

Berlín, 11. — El canceller Hitler ha nomenat von Ribbentrop, ambaixador plenipotenciari a Londres.

Malestar a Londres pel nomenament del nou ambaixador hitlerià

Londres, 11. — El nomenament de von Ribbentrop per a ambaixador d'Alemanya a Londres no ha satisfet per complet als cercles polítics i diplomàtics britànics.

El nomenament d'un home de partit per a tal càrrec és una innovació que llança per terra una tradició secular. Fins ara els representants d'Alemanya a Londres eren dipomàtics de carrera i no homes de partit.

ULTIMA HORA

COMUNICAT DE GUERRA

Comunicat del conseller de Defensa, tinent coronel Sandino, a President de la Generalitat:

«Avui ha continuat la tasca de les nostres columnes a tot el front aragonès. Lentament, però consolidant l'avanç, es van batent en retirada els rebels davant l'empenta de les milícies republicanes.

L'aviació, des de primeres hores del matí ha continuat la seva missió practicant nombrosos reconeixements i bombardejant tot grup rebel que albirava per tal de deixar el camp lliure a les nostres milícies.

Un detingut reconeixement a tots els fronts, alguns quilòmetres dintre territori enemic, ens ha permès de comprovar una vegada més com els rebels en llur fugida van destruint ponts, la qual cosa, si bé demostra que han perdut totes les esperances d'avançar sobre les milícies catalanes, no permet a les nostres forces avançar amb la rapidesa desitjada.»

L'afusellament dels ex-generals Goded i Burriel

Els caps de la sedició a Barcelona han estat condemnats a la pena capital. I la pena serà complerta avui, a les sis del matí, al castell de Montjuïc.

Per tal d'informar els nostres lectors d'aquest fet històric, un redactor nostre es trasllada en aquests moments al castell i informarà detalladament sobre aquesta execució.

A les vuit del matí llançarem una edició extraordinària de TREBALL.

(c) Ministerio de Cultura 2005

Frederic Escofet ha estat dimitit per no tenir prou caràcter

treball

BARCELONA: 12 D'AGOST DE 1936

Es que la Revolució és una cosa més seriosa del que es pensa molta gent

La revolució en marxa

L'organització de l'assistència social

Les «Hermanitas» han estat substituïdes per gent sensible

Ens havien fet unes descripcions de priments de les «Hermanitas». Ens feia una certa anguinia, però teníem ganes de veure la casa. No hi hem estat a temps. Quan hi hem entrat ja no hem estat a les «Hermanitas», sinó a la «Casa d'Assistencia per a Vells».

En lloc de la «Buena Madre» severa poca-olta i bruta com totes les monges que torturaven els vells amb un règim inhumà, hi ha la camarada Maria Lluïsa Queralt, directora intel·ligent que ha dut a aquella casa la seva sensibilitat, l'alegria de la seva joventut i la seva bondat.

En lloc de les monges, hi ha un equip de noies sanes i alegres que encomanen als vells la seva alegria.

Els vells passegen pel jardí.

Estem parlant amb la directora. Se'ns acosta fent tentines un vellet que diu a Maria Lluïsa Queralt:

—Ja sap el que li vaig dir. Jo tinc dos premis de tirador. A mi m'han de donar un fusell, perquè jo vull defensar-les, a vostès...

Passa un altre vell, de cara rodona i vermella, els ulls espurnejants d'alegria. Porta uns diaris a la mà esquerra. Ens saluda amb la dreta i diu, somrient:

—Salud, compañeros!

Agafa una cadira, la planta al mig del jardí, s'hi asseu i desplega un diari que es posa a llegir. Es «Tierra y Libertad». S'ha posat de cara als altres vells que passegen o estan asseguts al jardí. Vol que tothom vegi ben bé el que llegeix. Fins ara, només li deixaven llegir «La Vanguardia».

Ens ensenyen una fotografia del jardí on estem, anterior al canvi. Havien fet mudar els asilats per tal de retratar-los, i tots estan arrenglerats i encongits. Al mig del jardí i a diversos llocs de l'edifici hi ha unes imatges groseses. Ara, ja no hi són. Al seu lloc hi ha uns grans testos amb flors.

Bo i conversant, travesem el jardí i entrem als menjadors de les dones.

—Està molt net, això! — exclamem.

—Oh, això és ara! — ens diu una velleta que ens ha sentit i ha interromput el menjar per parlar-nos —. Abans, ho hauríeu hagut de veure! Feia anguinia d'estar-hi. A terra hi havia un dit de porqueria i en entrar sentíeu una fortor...

Les noies que serveixen el menjar ho confirmen:

—La feinada que vàrem tenir!

Observem que el menjar és bo, abundant i ben presentat.

—Aquest menjar l'hem dut nosaltres. Ací no tenien cap provisió. Menjaven el que havien recollit el dia abans. Quan nosaltres vàrem venir, al rebost només vam trobar unes bledes grogues i unes cebes podrides, les quals haurien estat utilitzades, perquè ací només es menjava el que els donaven al mercat, que era el rebuig, les sobres... Molts dels asilats pateixen de l'estómac. A més del menjar dolent, se l'empassaven fred, perquè així que estava a taula els feien resar. Tocaven una campana i, apa, tres quarts de resar... Les oracions de les monges, però, acabaven justament quan el menjar era posat a taula...

—Com vàreu resoldre la qüestió dels proveïments?

—Ja us podeu imaginar les dificultats amb què vàrem topar els primers dies. Vàrem tenir sort dels companys de l'Ateneu Politècnicum i del Casal «Francesc Macià». Uns i altres es van basquejar perquè res no ens manqués. Durant un grapat de dies han fet guàrdia a la casa. Alguns d'ells encara no ens han deixat. Es passen d'ial nit treballant com a desesperats per posar ordre a tot això.

Sortim altra vegada al jardí i veiem els companys Parera i Sobrepera, del Politècnicum, que vénen cap a nosaltres. Parera, així que ens veu, ens crida:

—Heu de venir a veure la cava!

Parera és l'encarregat de la cava, la qual, això sí, estava molt ben proveïda, encara que molt desordenada i bruta.

—Estava tot barrejat...

Anem a la cava. Està tot net i amb ordre. Les garrafes, les bótes i les botelles clasificades. Parera ens explica detalladament, la seva obra. La seva obra, és clar, no es limita a la cura de la cava, que ja hauria estat prou feina per a un treballador corrent. Parera és un treballador incansable i des de les sis del matí a les deu de la nit no està un moment en repòs. A la casa no es belluga una post que no cridin en Parera i Parera ajuda a totes les feines. Parera — Perot, com li diuen — és el xicot de l'alegria inalterable, que diverteix amb les seves facècies el personal de la casa i els asilats.

A la cuina hi ha Rosario Jiménez, amb un parell d'ajudantes. Rosario és una xicota basca, de tipus atlètic ,que fa anar els sacs de patates com si fossin brins de palla.

Visitem els dormitoris. Tots molt nets. Ens xoquen els cobrellits fets de retalls de robes de coloraines.

—No hem tingut temps de canviar-los, encara — ens diuen somrients.

Passem als menjadors dels homes. N'hi ha un que està rondinant, perquè la nova directora ha prohibit que els asilats, en tornar de passeig, es portin vi. Realment, no en tenen cap necessitat. Al davant del plat tota tenen el seu bon got de vi. Els companys del rondinaire hi fan broma i ell acaba per callar.

—Salut, compañeros!

Es el lector de «Tierra y Libertad», que gairebé ja ha acabat de menjar. S'aixeca i se'ns acosta i es presenta.

—Ramon Romero.

Ens explica l'entrada del poble en aquella casa.

—Qué alegría más grande tuve! Allí, en la cochera, abracé a los compañeros. Yo, Ramón Romero, que estando en Marsella he ayudado tanto a los compañeros... Yo, que alegría tan grande tuve aquel día...

A la sortida del menjador trobem un vellet de vuitanta anys que ens explica que ell va ésser milicià l'any 73.

—Era del batalló de l'«Estrella». Ens van enviar a prendre Igualada que estava a poder dels carlins, però quan vam ésser a Capellades ens van dir que el Xic de les Barrequetes ja ens havia passat al davant. Aleshores, ens van enviar a Sabadell...

I l'home ens explica totes les seves aventures en aquella guerra contra els carlins. Va ésser de la Junta de «Las tres clases de Vapor» fins que va deixar la fàbrica perquè el treball, allí, l'esclavitzava massa. Ell volia ésser lliure i es va fer rellotger i de rellotger ha treballat a Amposta fins que ha estat vell. Aleshores s'ha fet tancar a l'asil amb la seva muller.

—La vostra muller és ací?

—Sí. Ací som quatre matrimonis. Les dones estan al seu departament i els marits ací, al departament dels homes.

—Però, us devien deixar veure?

—Ens deixaven veure una hora cada setmana, al jardí. Però ara, tot s'ha arranjat. La nova directora ens està preparant unes habitacions separades dels dormitoris generals, perquè els matrimonis puguin viure junts.

Hi ha un altre vell que té la seva muller a la casa. Es un home que fa set anys que, al costat de la cuina, talla el pa. La seva muller feia set anys que demanava per veure, encara que només fos un moment, el lloc on treballava el marit. Les monges no li ho havien permès mai. Quan Maria Lluïsa Queralt es va fer càrrec de la direcció, la primera petició que va rebre va ésser la de la dona que volia veure el lloc on treballava el seu marit. No se sap qui va quedar més sorprès, si la directora per la demanda, que no s'explicava que calgués fer, o si la dona en sentir que podia anar-hi quan volgués.

La mesura de juntar els matrimonis ha produït una gran alegria a la casa. Els interessats, no cal dir-ho, estan contents, i tots els companys entendrits de veure'ls tan alegres.

Ens expliquen com va entrar el nou personal a la casa.

Maria Lluïsa Queralt va rebre el nomenament i amb un gran sentit de responsabilitat cuità a presentar-se a l'asil.

Tot el nou personal ja l'esperava.

Les monges la van rebre hòstilment.

Quan la companya Maria Lluïsa Queralt anà per entrar al despatx, una monja massissa, de tipus de bastaix, intentà barrar-li el pas.

—No puede pasar.

—Que no puc passar? Això és dir-me justament que he de passar.

I la nova directora va enretirar el bastaix.

Volgué veure-ho tot. Les monges vingà posar obstacles. Tot era tancar i obrir portes, passar d'una habitació a l'altra i jugar a fet. Quan va haver agafat totes les claus, fins i tot una que les monges defensaven amb les ungles, va dir: «Bona nit» i va marxar amb el personal. L'endemà al matí, a les sis, es presentava amb tot el personal. Les monges ja no hi eren. Aleshores va començar la gran neteja, que encara dura. Una gran feinada. Pepeta Torner i Maria Orús, són dues infermeres infatigables. Rosario Jiménez, ja ho hem dit, és una cuinera cepada i simpàtica que fa uns menjars «que els vells s'hi llepen els dits». Joana Camarassa dirigeix el safareig d'on surt la roba amb una netedat que enamora. Hi ha, encara, altres noies que treballen amb el mateix entusiasme.

Al safareig, que té una bona instal·lació moderna, mai no s'havia treballat com ara. La roba dels llits es canviava un cop cada tres mesos. Ara, es canvia cada setmana. I tot així...

Un dels projectes que té més il·lusionada la nova directora i tot el personal que amb tant d'entusiasme l'ajuda, és l'organització d'un servei mèdic sota la direcció del Dr. Martí Ibáñez. Un servei de molta necessitat en aquella casa on hi ha, entre homes i dones, uns trescents estadants, la majoria dels quals tenen una malaltia o altra, que mai no els ha estat curada per un metge que les monges feien anar una hora cada setmana.

El que tenen molts dels vells de la «Casa d'Assistència», són llagues. Aquestes llagues els eren rentades amb aigua de l'aixeta i embenades amb retalls de cassim.

Els milicians de la U. G. T. surten del Paro per concentrar-se i partir cap a Osca a combatre el feixisme (Foto Segarra)

L'Església, al costat dels assassins de la llibertat

Amb el pecat han trobat la penitència

(Per Nello, del S. D. P.-U. G. T.)

Aquells que militem d'anys a les fileres del Socialisme internacional i que, per tant, teníem resolt el mal anomenat en aquest país problema religiós, quan no era altra cosa que defensa o atac de la superstició romana, ens hem hagut de retre a la trista evidència que havíem perdut llastimosament el temps.

Homes enamorats de l'estètica i de les més delicades manifestacions de l'art i de l'esperit, àdhuc ens havíem cregut que tractar o deixar de tractar la qüestió clerical era qüestió de bon o mal gust.

Malauradament, les coses han anat de tota una altra manera. Des del 14 d'abril ençà, les supervivències del capellanet i del capellanot trabucaire que tantes malifetes havia comès a tot el llarg de les tres guerres carlines que empobriren i ensangonaren el territori peninsular del 1835 al 1874, han rebrotat amb la República amb una fúria i un acarnissament les manifestacions delictives dels quals superen les posades en joc a Ibèria el segle passat i fins i tot les que aquests darrers anys han enterbolit les terres mexicanes, de Madero ençà.

Avui no hi ha cap dubte. El catolicisme militant ha pres part a la vasta conspiració liberticida amb tota consciència i amb tots els seus enormes recursos. L'ombra sinistra del bisbe Queixal i del guerriller Santa Cruz, han pres forma en innombrables ensotanats al cap dels quals ha anat el cardenal Segura.

Les trones de la Península tota han estat convertides en una immensa sala de miting antirepublicà, i allò que, segons l'Evangeli, havia de constituir propaganda de la bona nova, ha estat convertit en focus de sedició, de resistència passiva sempre a les lleis republicanes, i moltes vegades incitacions clares i evidents a l'assassinat i a l'atemptat contra la República i les lleis que lliurement s'havia donat tot un poble.

La cresta romana havia interpretat, en la seva política idiota, que la tolerància o la indiferència eren signes de la feblesa de les masses populars respecte la sedició clerical.

Avui hauran vist ben clar que les imprudències o els atacs impremeditats dirigits contra la institució republicana en la seva manifestació esquerrista, per tal com aquesta era la direcció que li havie ndonat milions de vots en tantes eleccions com hom havia celebrat, han portat als culpables i a aquells que no n'eren tant tot el seguit de desgràcies irreparables com han d'apuntar-se avui al seu trist haver.

Han cremat gairebé totes les esglésies d'Ibèria; però a ningú més que a la capellanada feixista hauran de donar la culpa d'aquesta rostida depuradora.

Roma, que conspira sempre i no deixa de maniobrar mai, ha donat uns consells als seus subordinats que no l'acreditin gens de saber portar una política sagaç i d'acord a les regles més elementals de l'art de la diplomàcia.

Totes les runes i tots els morts del clericalisme que hi ha hagut d'un cap a l'altre de les terres ibèriques, són conseqüència justa, natural, inevitable, d'una belligerància estúpida que no menava a altra cosa que a la desolació.

Es perillós jugar amb el llamp

L'allistament dels reclutes a les Milícies és forçós

Informat el Comité Central de les Milícies Antifeixistes de la tasca derrotista que realitzen elements de caràcter fasciste, els quals propaguen espècies i confusionismes, amb la intenció d'impedir la formació de les milícies integrades per especialitzats en les diferents armes de l'exèrcit formades pels individus de les lleves del 1935 i 1936, es fa saber que l'allistament és forçós, i, per tant, seran considerats com elements fasciscos aquells que no es presentin a les casernes que els correspongui, per les armes en prestaran llur servei, en el termini de quarenta-vuit hores els que viuen a Barcelona, i de setanta-dues els que en viuen fora. Del 1936 són crides els lliconeixats.

Barcelona, 18 d'agost del 1936. — El Comité Central.

(c) Ministerio de Cultura 2005